

Махамбет ауданы бойынша 2025-2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарын бекіту туралы

Атырау облысы Махамбет аудандық мәслихатының 2025 жылғы 21 қарашадағы № 238 шешімі

"Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабына және "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 1) тармақшасына сәйкес Махамбет аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Бекітілсін:

1) осы шешімнің 1-қосымшасына сәйкес Ақжайық ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

2) осы шешімнің 2-қосымшасына сәйкес Ақтоғай ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

3) осы шешімнің 3-қосымшасына сәйкес Алға ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

4) осы шешімнің 4-қосымшасына сәйкес Бақсай ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

5) осы шешімнің 5-қосымшасына сәйкес Бейбарыс ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

6) осы шешімнің 6-қосымшасына сәйкес Есбол ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

7) осы шешімнің 7-қосымшасына сәйкес Жалғансай ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

8) осы шешімнің 8-қосымшасына сәйкес Махамбет ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары;

9) осы шешімнің 9-қосымшасына сәйкес Сарайшық ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары.

2. Осы шешім ол алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудандық мәслихат төрағасы

К. Мажиев

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне
1-қосымша

Ақжайық ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар

Осы Ақжайық ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде 15090 нөмірмен тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 нөмірмен тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Ақжайық ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 33918 га, оның ішінде елді-мекен жерлері - 141,26 га, босалқы жерлер – 22 644,74 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Ақжайық ауылдық округінде 1 ауылдық елді мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей. Ол орта есеппен 6 айға созылады: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін. Ең ыстық ай шілде, орташа айлық ауа температурасы 25,2о. Шілдеде және тамызда белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45о.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестер үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аққулар таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аплювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Ақжайық ауылдық округінде (жеке ауласында) 1 557 бас ірі қара, 2 820 бас ұсақ мал, 289 бас жылқы, 134 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 47 847,2 га га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,557 \text{ бас} \cdot 18 \text{ га./бас} = 28\,026 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $2\,820 \text{ бас} \cdot 3,6 \text{ га./бас} = 10\,152 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $289 \text{ бас} \cdot 21,6 \text{ га./бас} = 6\,242,4 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $134 \text{ бас} \cdot 25,2 \text{ га./бас} = 3\,376,8 \text{ гектар}$.

$28\,076 \text{ га.} + 10\,152 \text{ га.} + 6\,242,4 \text{ га.} + 3\,376,8 \text{ га.} = 33\,894 \text{ га.}$

$47\,847,2 - 33,18 = 47\,814,02 \text{ га.}$

Ақжайық елді мекенінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 33,18 га болса, қосымша 47 814,02 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Ақжайық ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 1 422 бас, ұсақ мал 4 641 бас, жылқы 279 бас, түйе 297 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 5 791 га болса, қосымша 50 023,4 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,422 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 25\,596 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $4\,641 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 16\,707,6 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $279 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 6\,026,4 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $297 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 7\,484,4 \text{ гектар}$.

$25\,596 \text{ га.} + 16\,707,6 \text{ га.} + 6\,026,4 \text{ га.} + 7\,484,4 \text{ га.} = 55\,814,4 \text{ гектар}$.

$55\,814,4 - 5\,791 = 50\,023,4 \text{ гектар}$.

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Ақжайық ауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 5791 га құрайды.

Ақжайық ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

Ақжайық ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Ақжайық ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Ақжайық ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Ақжайық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Ақжайық ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (қартасы)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ақжайық ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

Кесте 1

№	Атауы	Мал саны	Қажеттілік, га	Жетіспеушілі к т і
---	-------	----------	----------------	-----------------------

			Жайылымдар дың болуы, га		Жетіспеушілі к (-)/артығы(+) , га	қанағаттанды ру
1	Халықтың ж е к е ауласындағы а у ы л шаруашылығ ы жануарларын ың мал басы	МІҚ– 1557 бас Ұсақ мал – 2820 бас Жылқы – 289 бас Түйе–134бас	33,18	47 847,2	- 47 814,02	Шалғайдағы жайылымдарғ а ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтары ның ауыл шаруашылығ ы жануарларын ың мал басы	МІҚ – 1422 бас Ұсақ мал – 4641 бас Жылқы – 279 бас Түйе – 297 бас	5 791	55 814,4	-50 023,4	Шалғайдағы жайылымдарғ а ауыстыру

Ақжайық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

Ақжайық ауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

Ақжайық ауылдық округі											

бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
3-қосымша

Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта

[illegible]

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ақжайық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

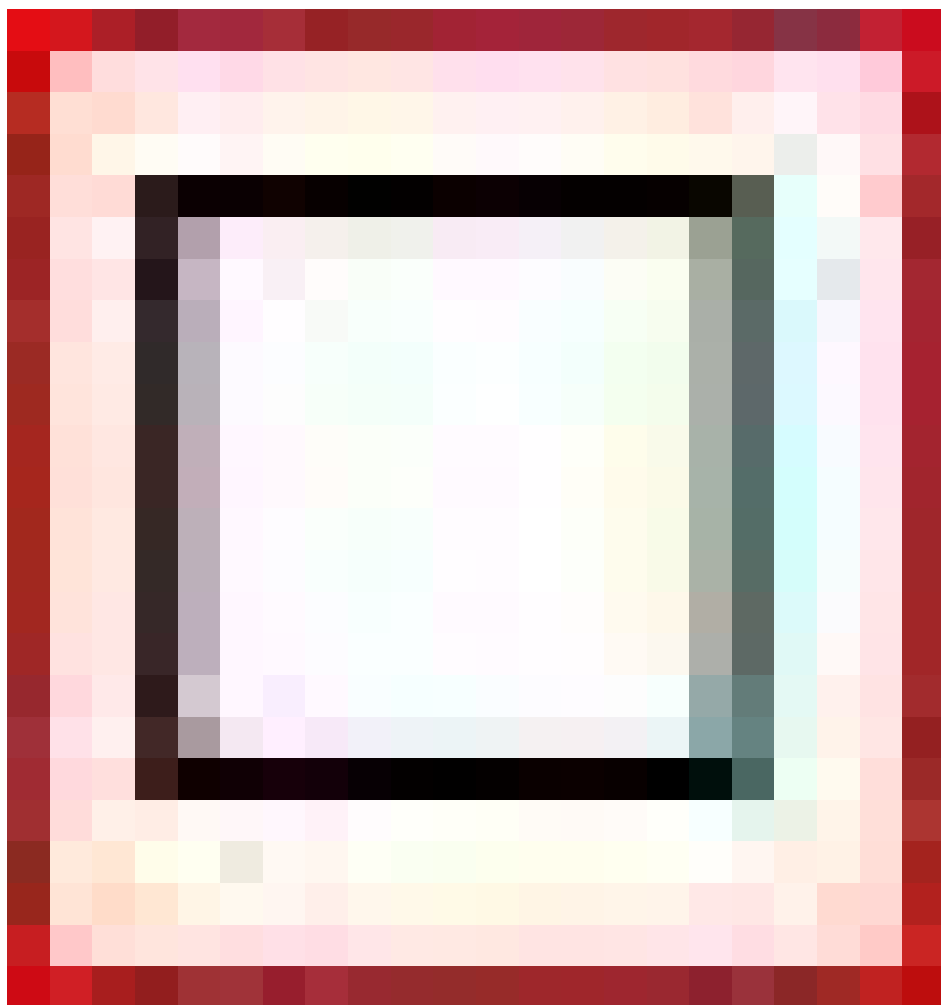
Ақжайық ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 52 шақырым болатын "Ай-Сары" суландыру каналы ағып өтеді.

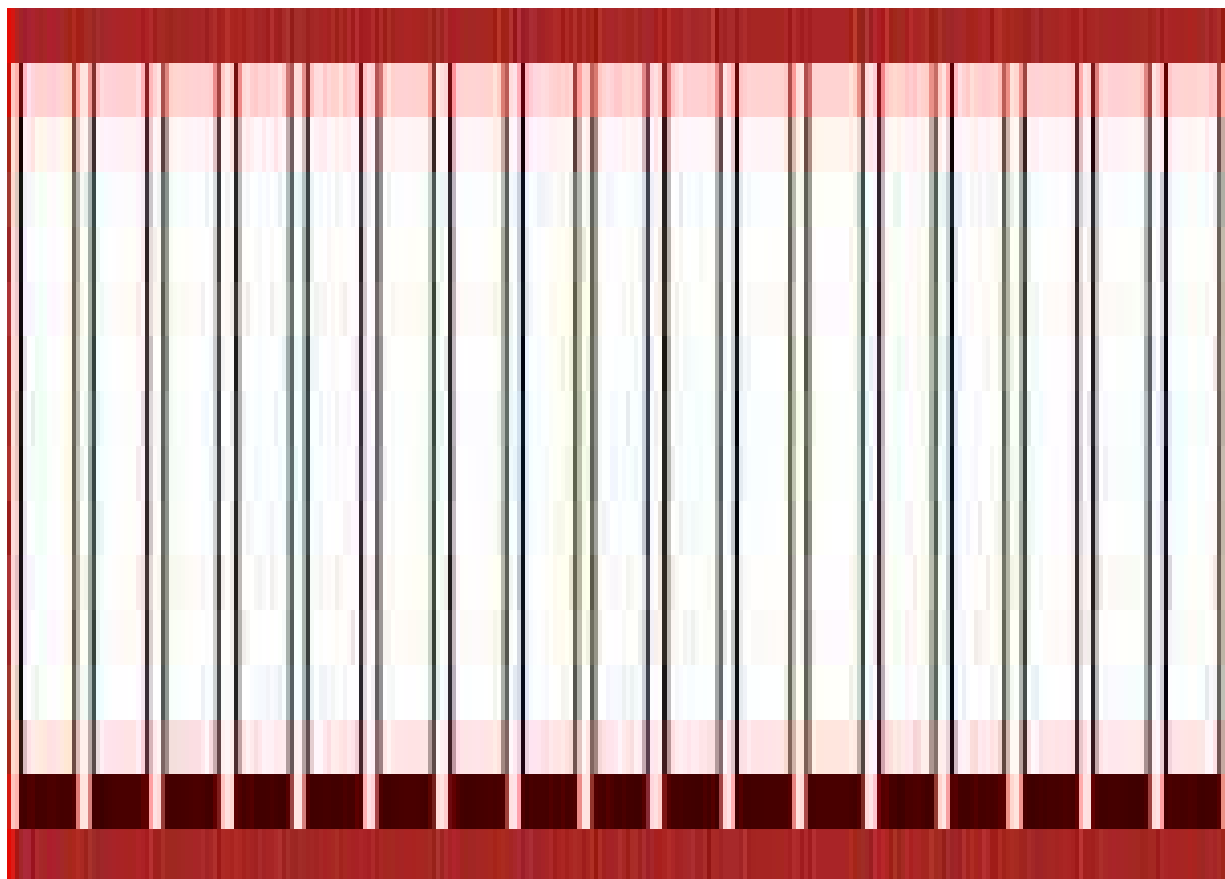
Ақжайық ауылдық округі

Ақжайық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

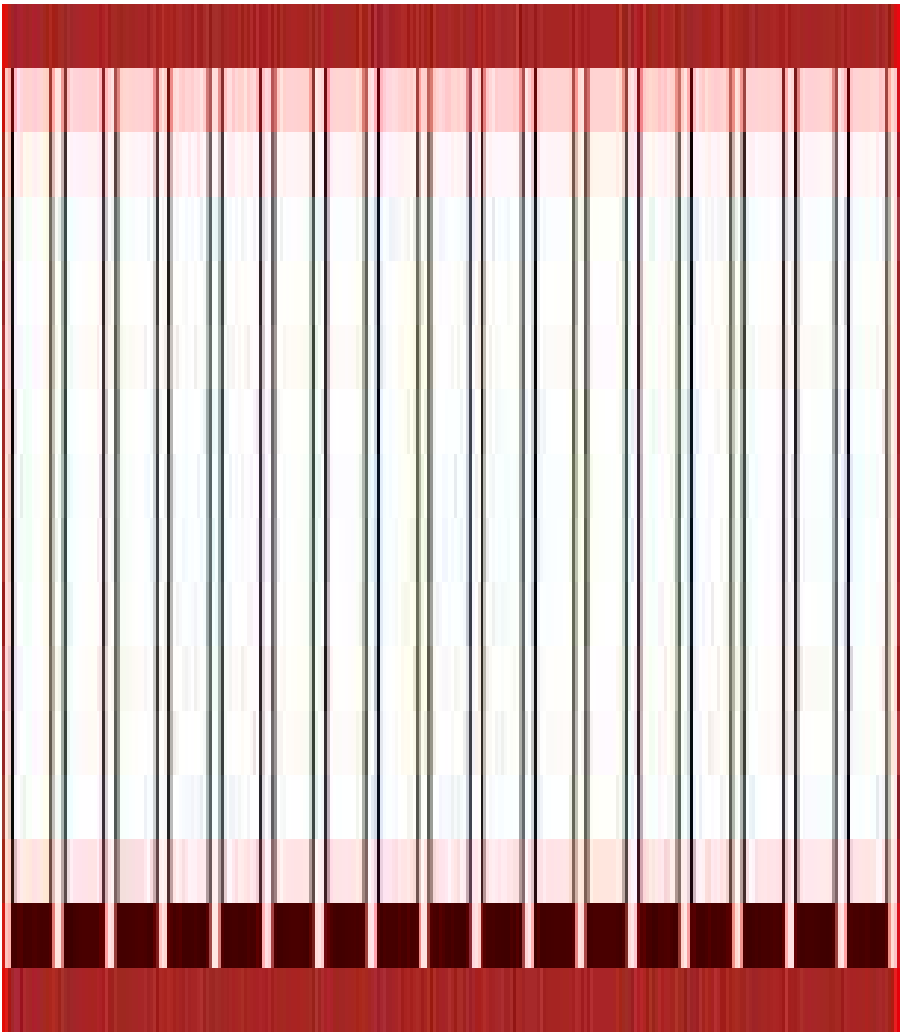
Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы

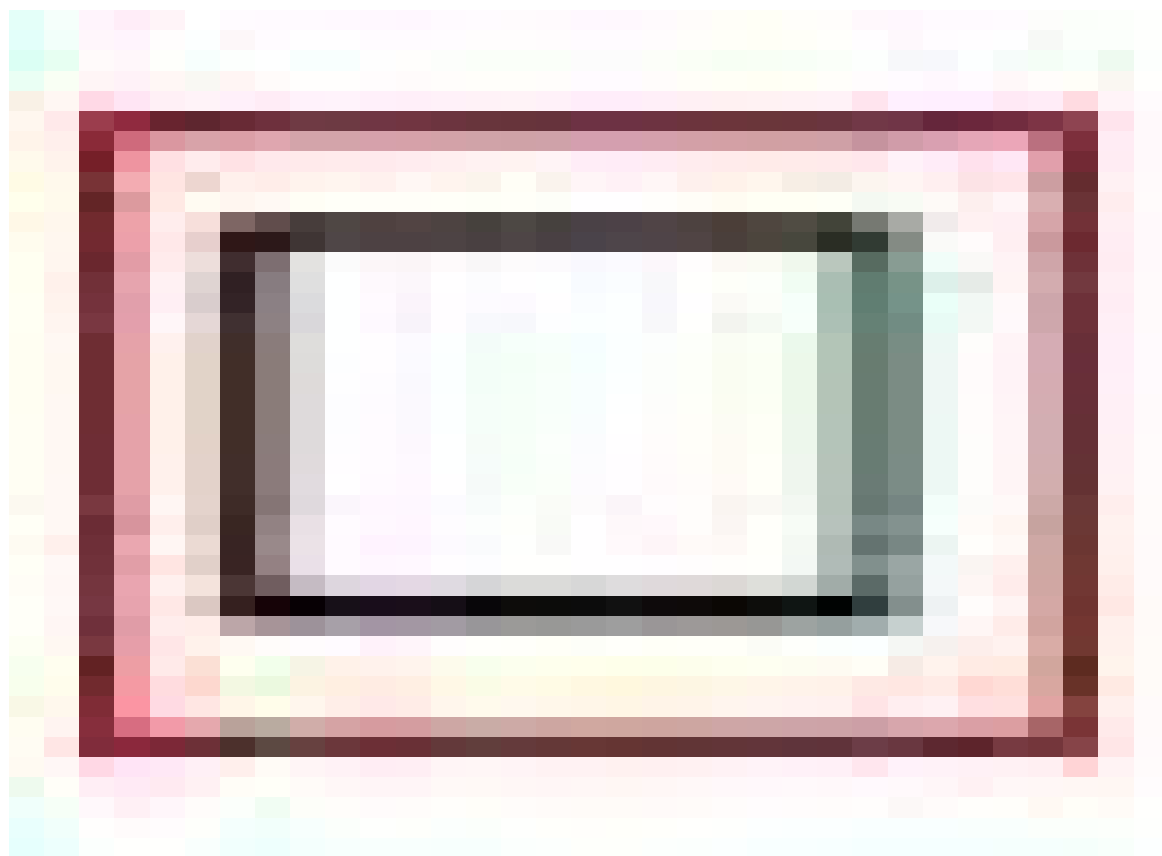

Ақжайық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Ақжайық ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Ақжайық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

**Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын
белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі**

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
2	Ақжайық ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне 2-қосымша

**Ақтоғай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару
және пайдалану жөніндегі жоспар**

Осы Ақтоғай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан

Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып,

ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Ақтоғай ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 46045 га, оның ішінде елді-мекен жерлері – 1 858 га, босалқы жерлер – 20 060 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Ақтоғай ауылдық округінде 4 – елді-мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей болады. Ол орта есеппен 6 айға: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін созылады. Ең ыстық ай - шілде айы, орташа айлық ауа температурасы 25,2оС болып табылады. Шілде және тамыз айларында белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45оС дейін жетеді.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестері үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы басым түседі, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аккумуляр таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аплювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Ақтоғай ауылдық округінде (жеке ауласында) 848 бас ірі қара, 2 111 бас ұсақ мал, 65 бас жылқы, 138 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 27 745,2 га га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $848 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 15\,264 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $2\,111 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 7\,599,6 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $65 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 1\,404 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $138 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 3\,477,6 \text{ гектар}$.

$15\,264 \text{ га.} + 7\,599,6 \text{ га.} + 1\,404 \text{ га.} + 3\,477,6 \text{ га.} = 27\,745,2 \text{ гектар}$.

$27\,745,2 - 1739 = 26\,006,2 \text{ гектар}$.

Ақтоғай елді мекенінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 1739 га болса, қосымша 26 006,2 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Ақтоғай ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 1 033 бас, ұсақ мал 2 012 бас, жылқы 978 бас, түйе 616 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 18 938 га болса, қосымша 43 548,2 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,033 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 18\,594 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $2\,012 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 7\,243,2 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $978 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 21\,124,8 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $616 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 15\,523,2 \text{ гектар}$.

$18\,594 \text{ га.} + 7\,243,2 \text{ га.} + 21\,124,8 \text{ га.} + 15\,523,2 \text{ га.} = 62\,485,2 \text{ гектар}$.

$62\,485,2 - 18\,937 = 43\,548,2 \text{ гектар}$.

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Ақтоғай ауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 18 937 га құрайды.

Ақтоғай ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

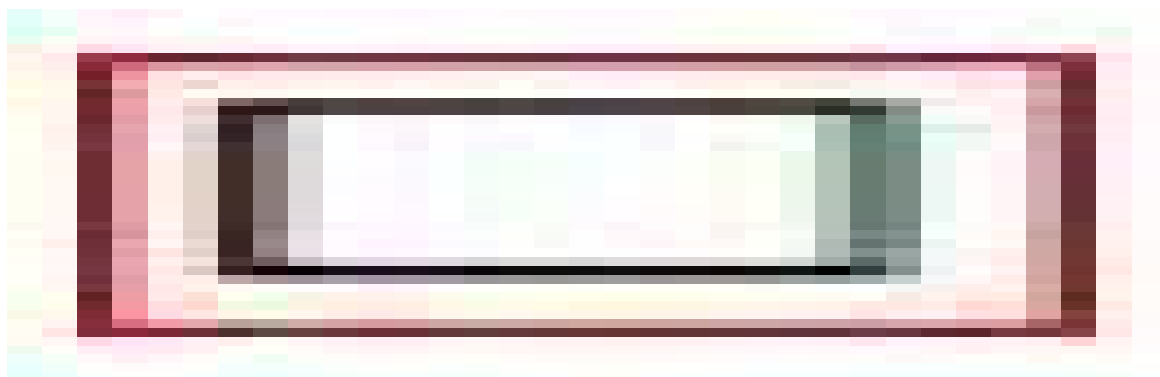
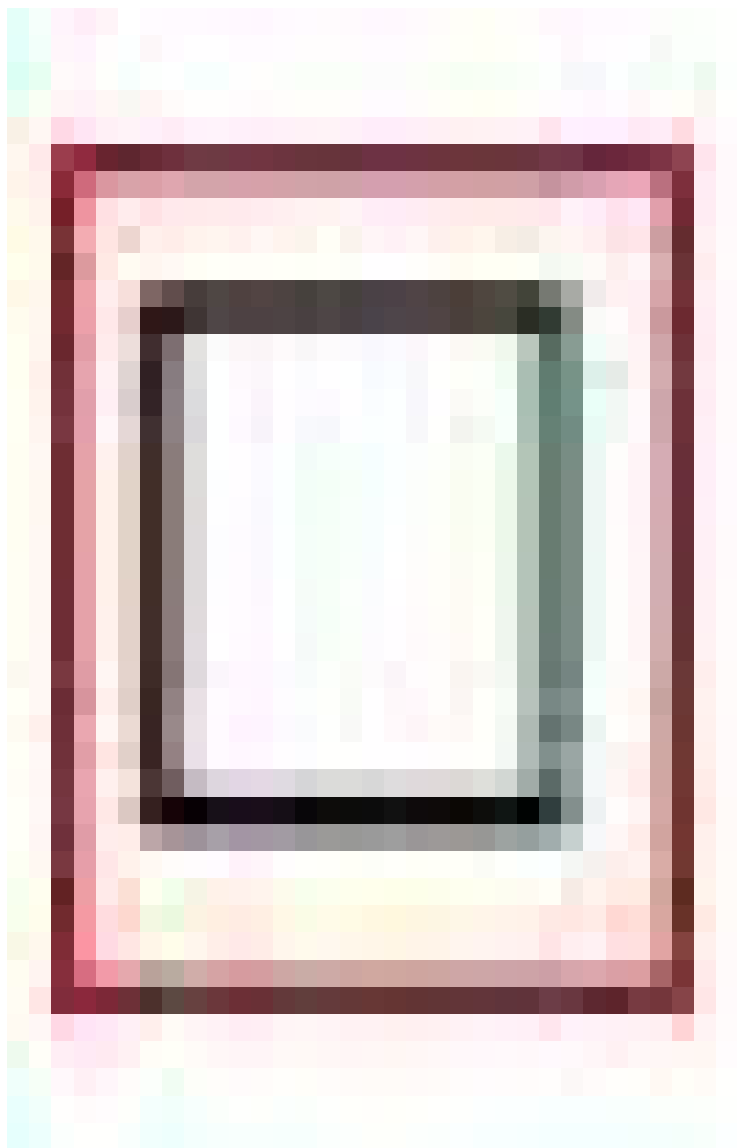
Ақтоғай ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Ақтоғай ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Ақтоғай ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Ақтоғай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Ақтоғай ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

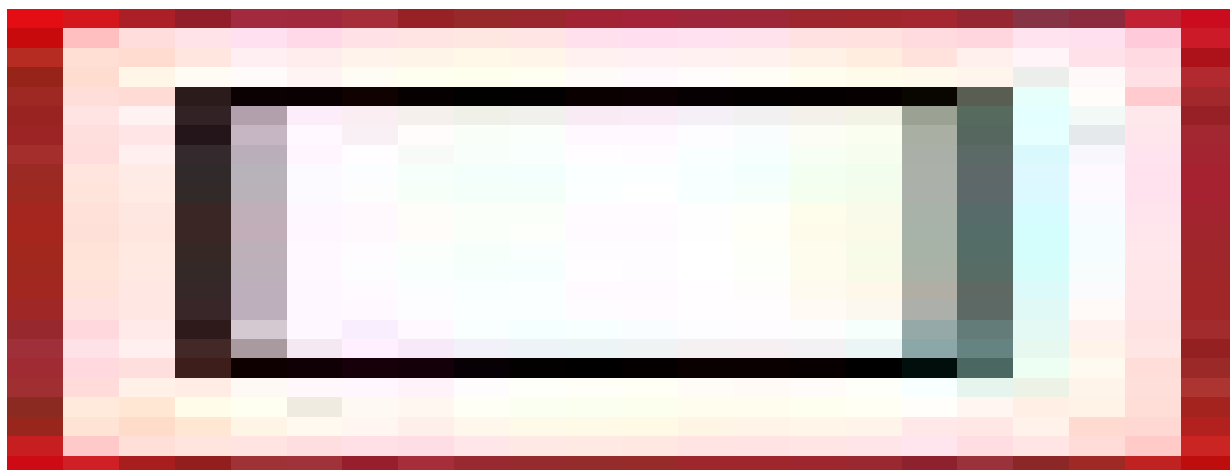
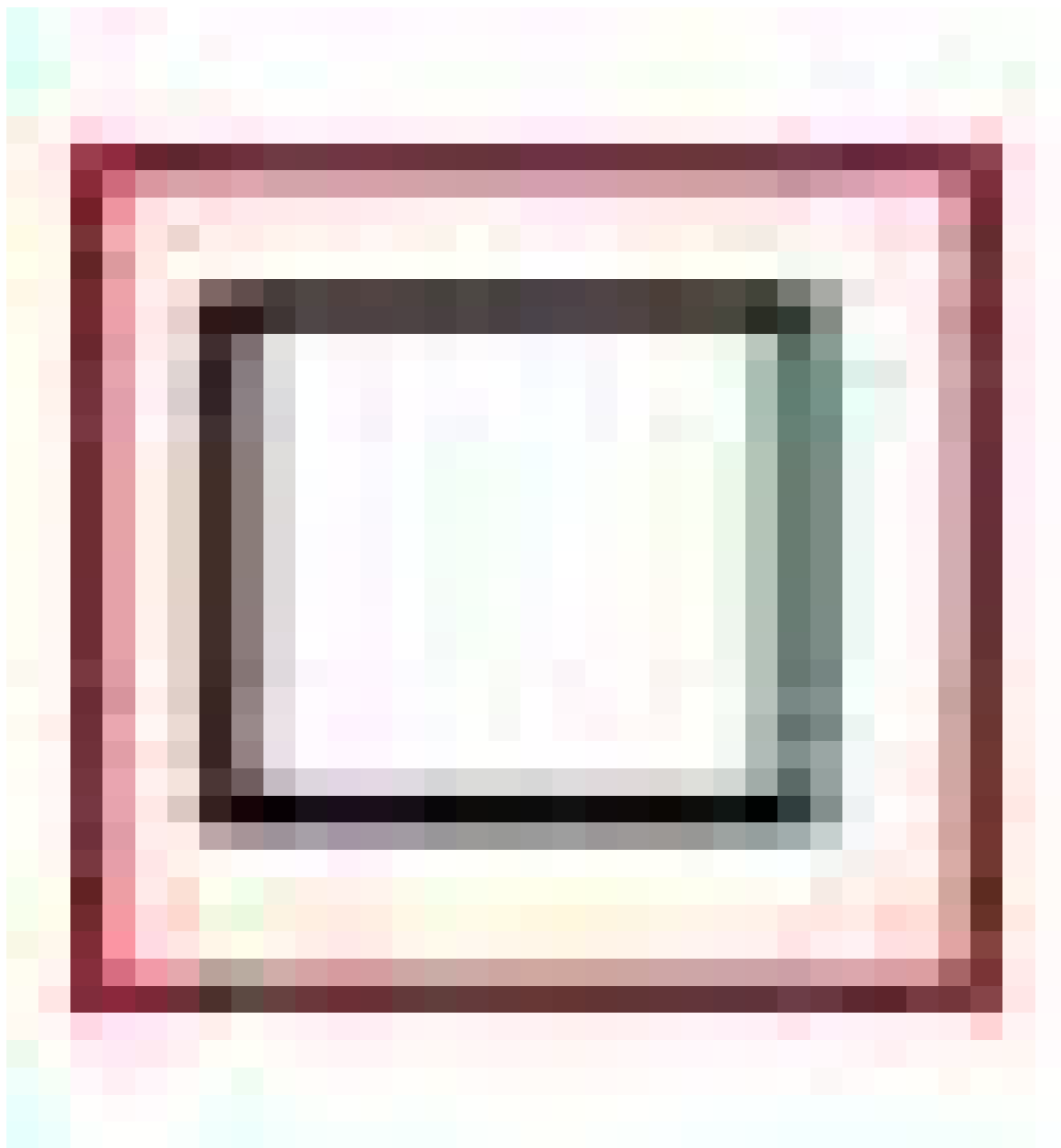
Ақтоғай ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	Жетіспеушілік т і қанағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ–848 бас Ұсақ мал – 2111 бас Жылқы – 65 бас Түйе– 138 бас	1739	27 745,2	-26 006,2	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 1 033 бас Ұсақ мал – 2012 бас Жылқы – 978 бас Түйе – 616 бас	18 938	62 485,2	-43 548,2	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру

Ақтоғай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

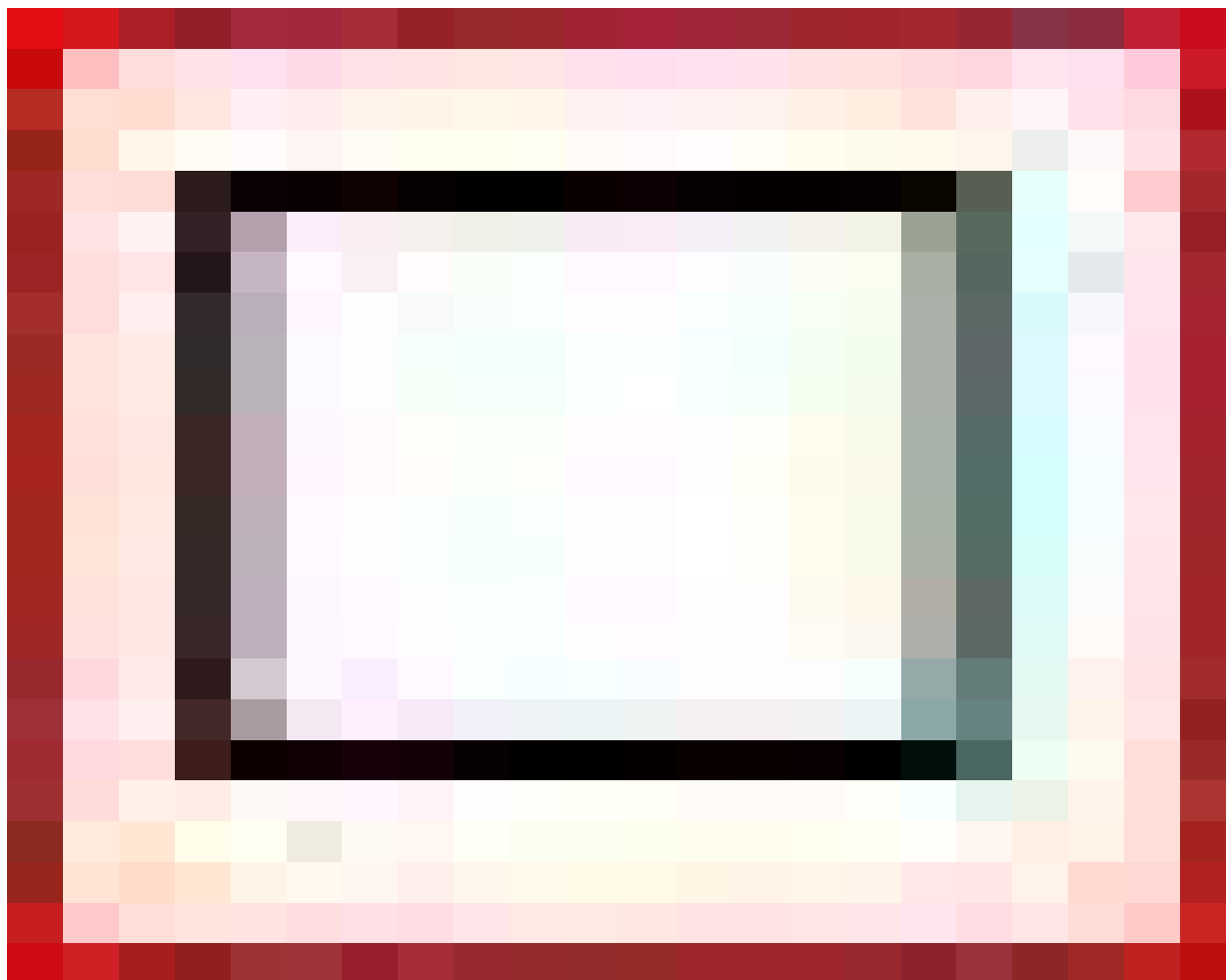
Ақтоғай ауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

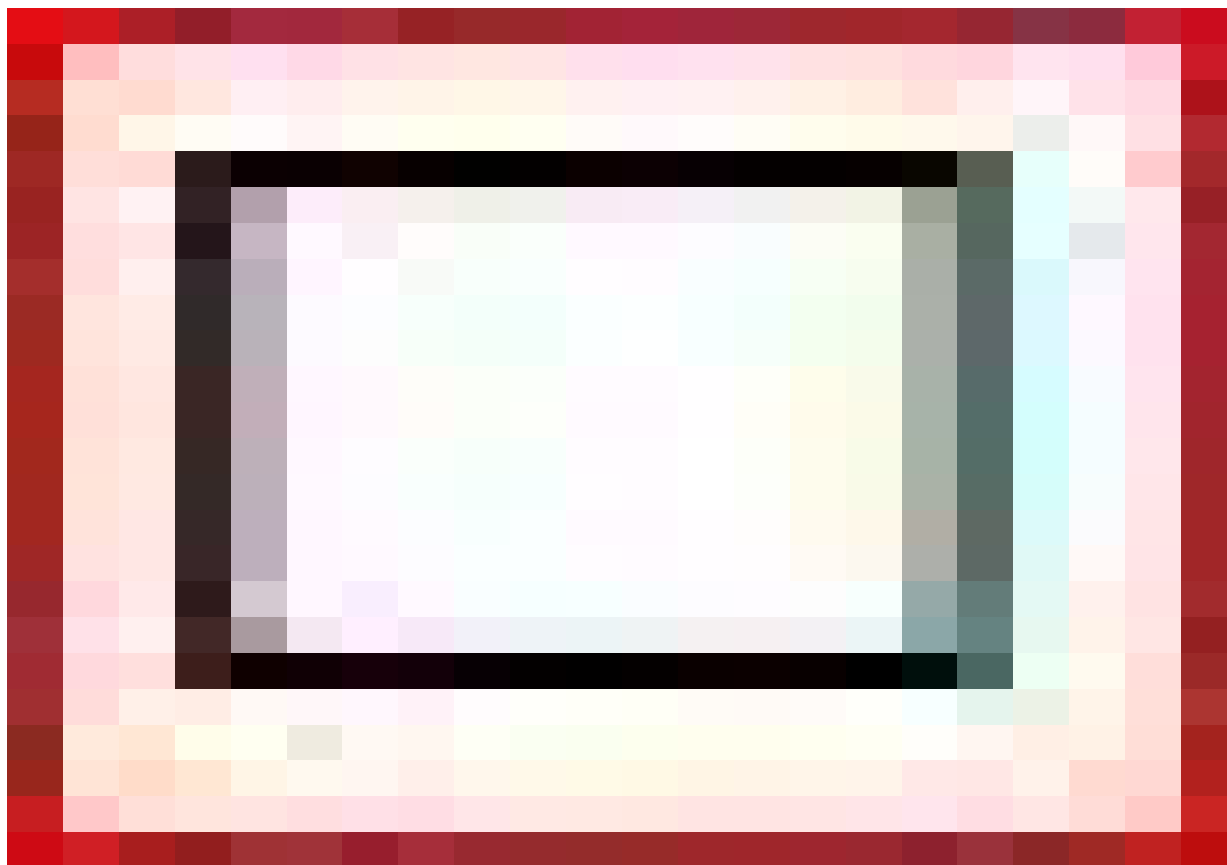

Актоғай ауылдық округі

бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
3-қосымша

**Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары
мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта**

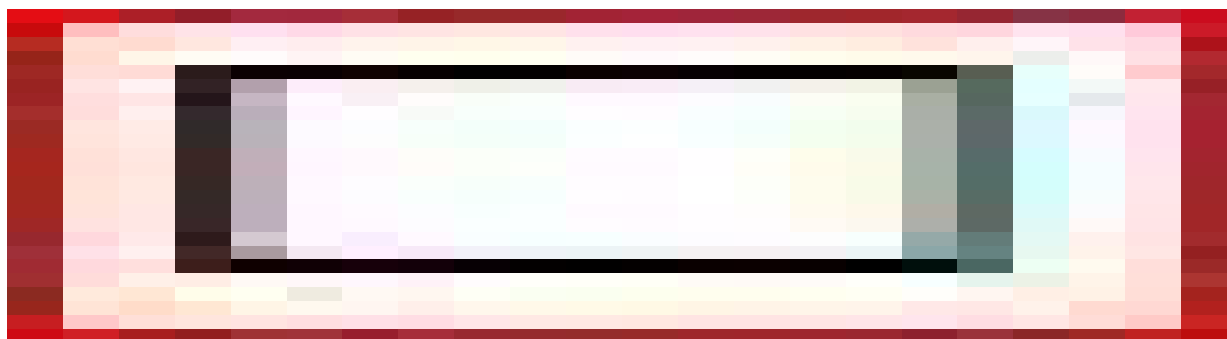
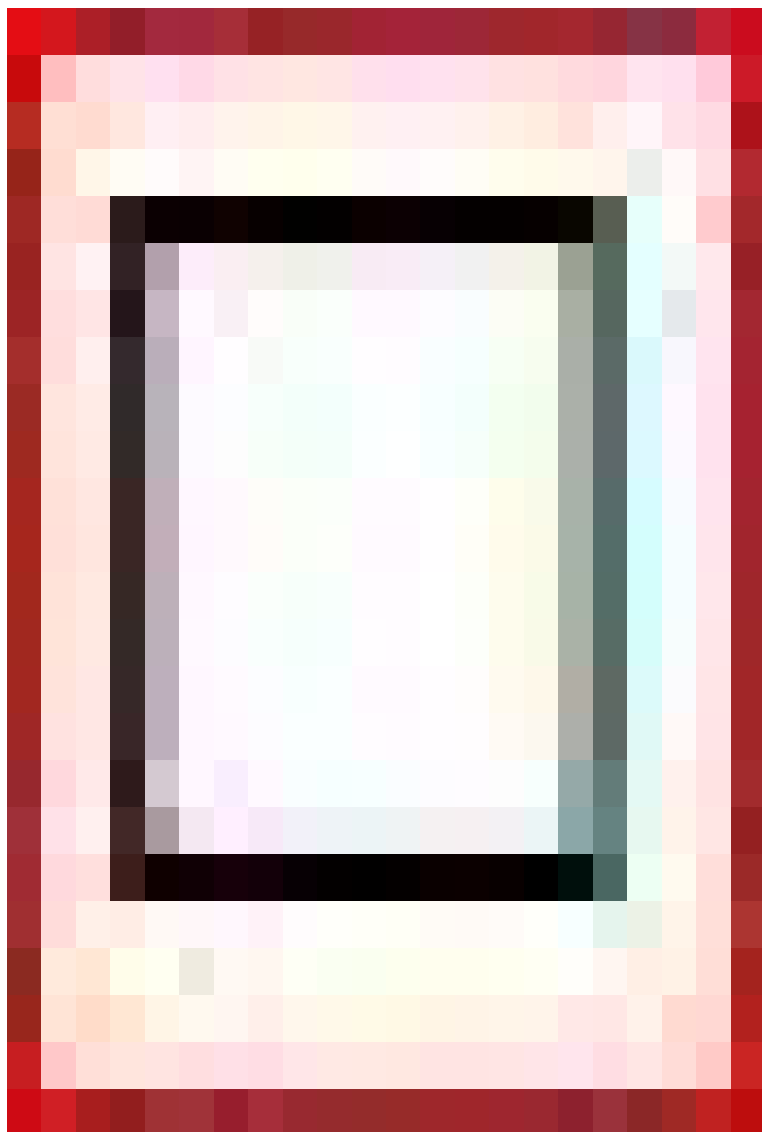

Ақтоғай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

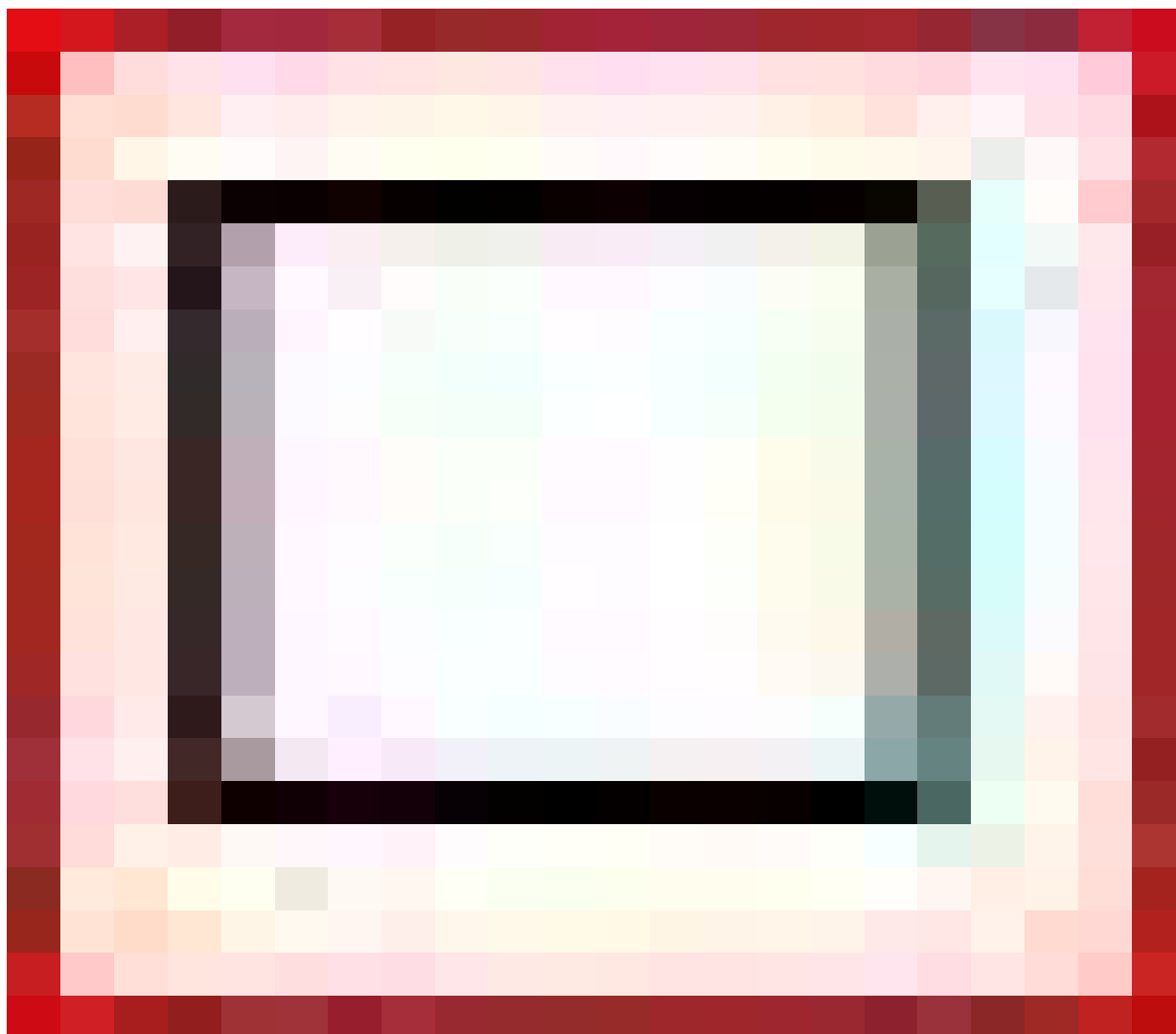
Ақтоғай ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 16 шақырым болатын "Сборный" және 14 шақырым болатын "Нарын" суландыру каналдары ағып өтеді.

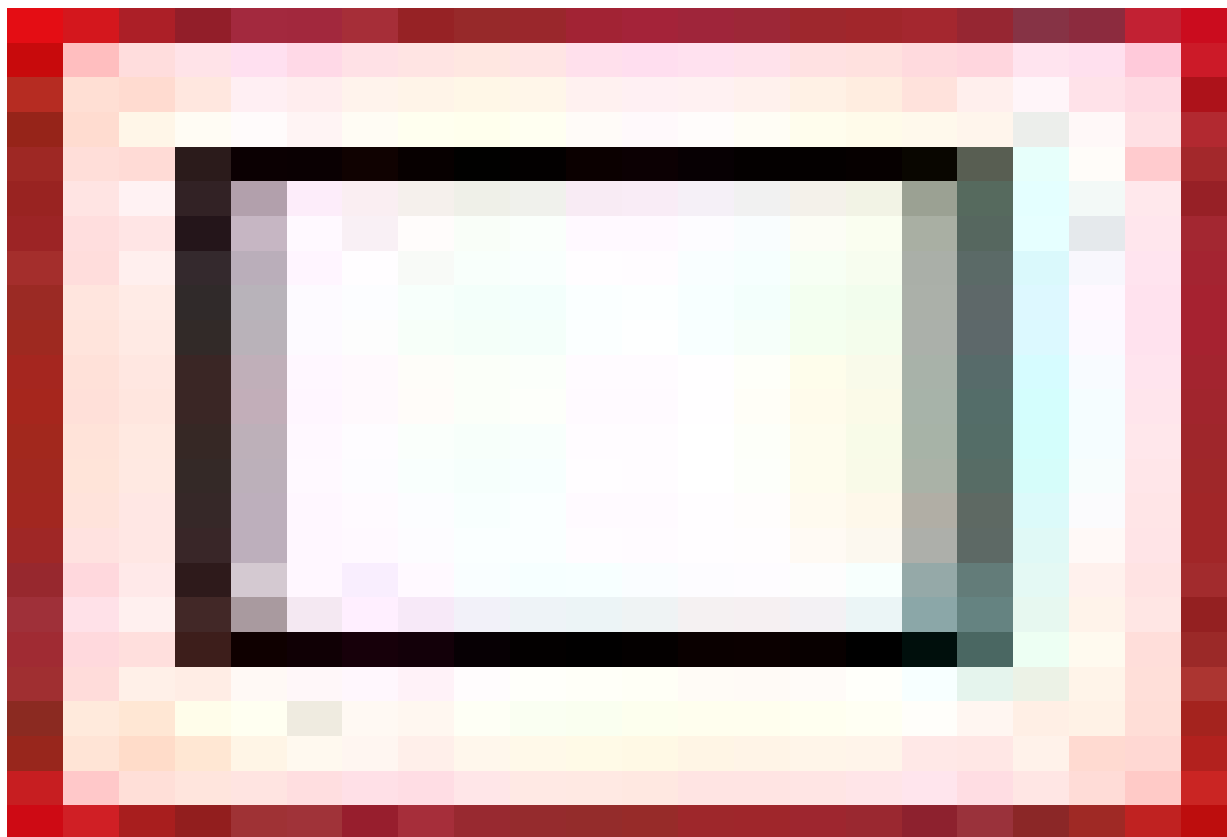
Ақтоғай ауылдық округі

Ақтоғай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

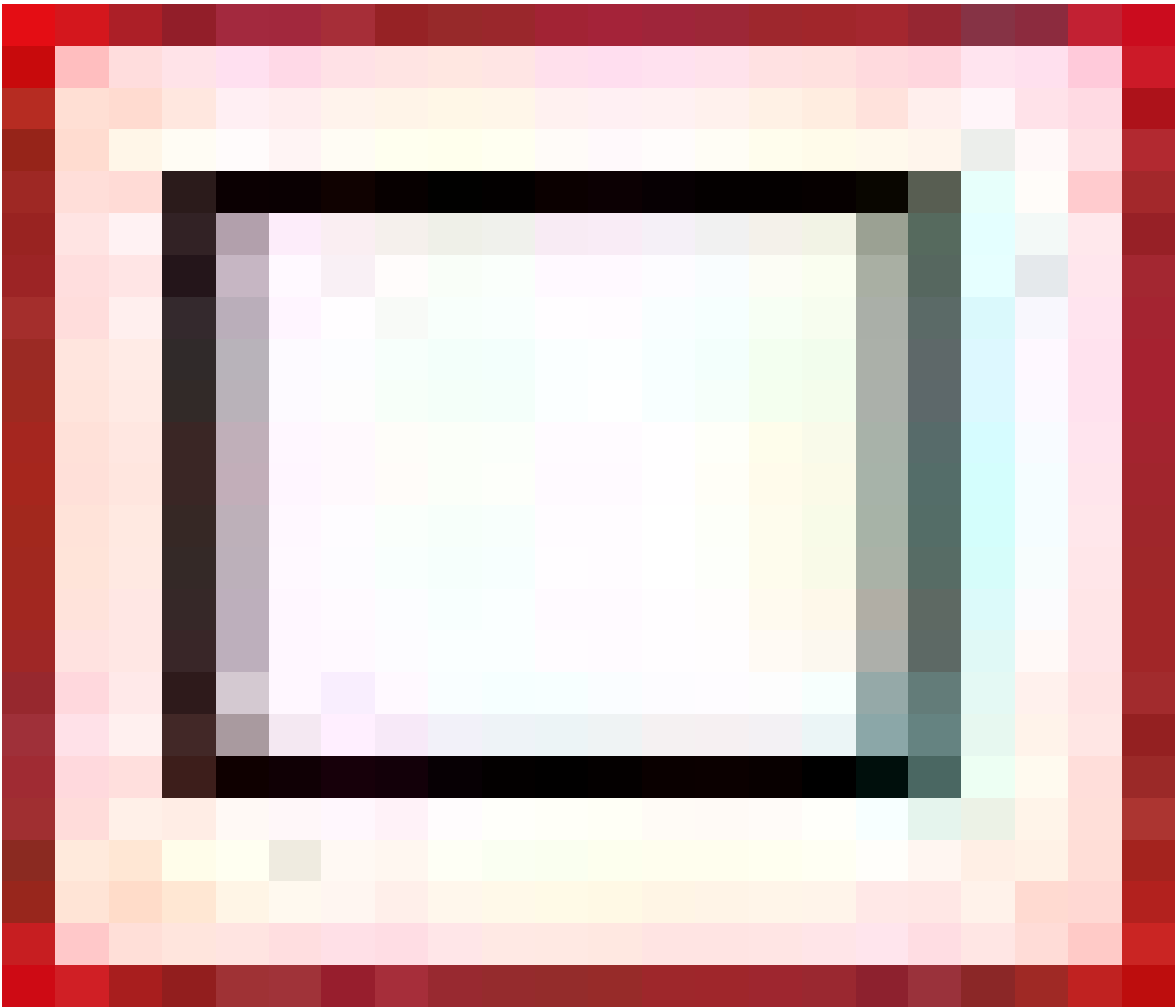
Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы

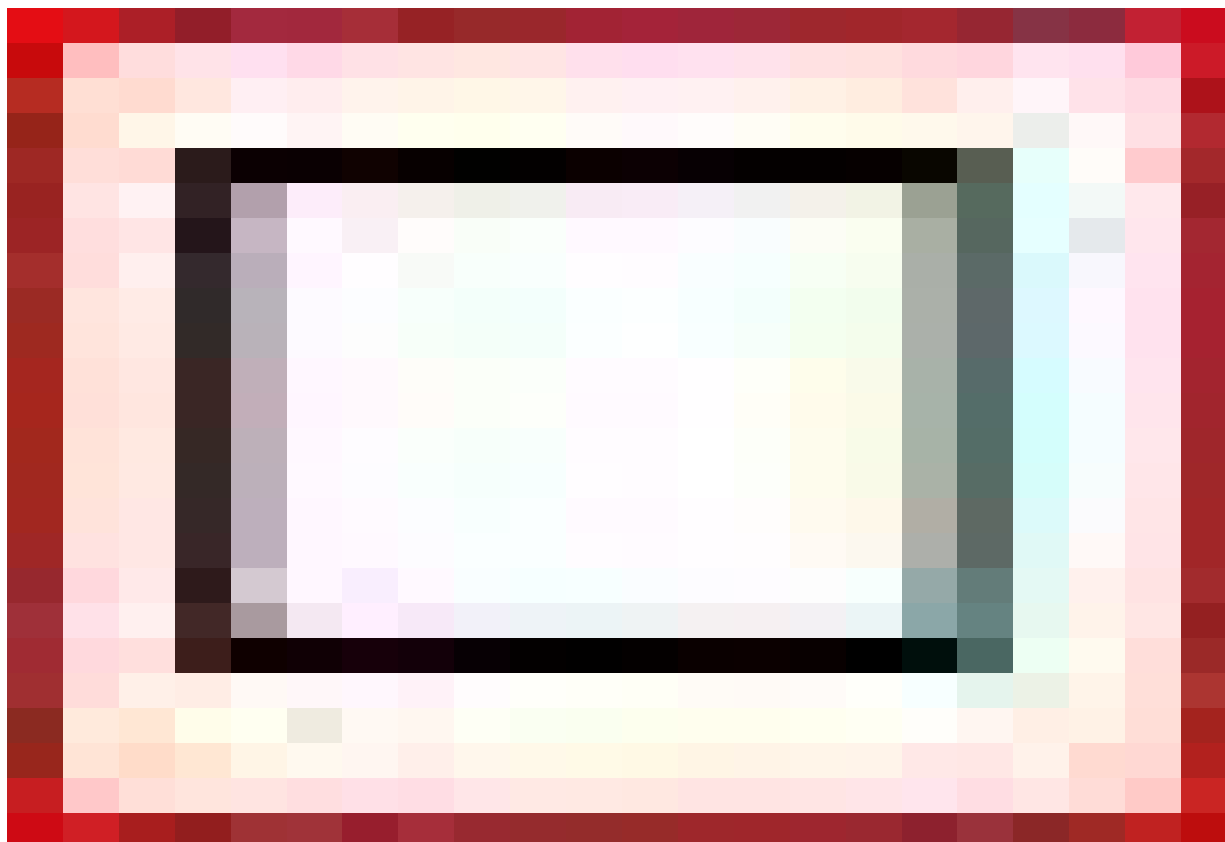

Ақтоғай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Ақтоғай ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Ақтоғай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

**Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын
белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі**

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
2	Ақтоғай ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне
3-қосымша

Алға ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар

Осы Алға ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан

Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 тіркелген) сәйкес жасақталған.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін –

жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Алға ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 35721 га, оның ішінде елді мекен жерлері –193,08 га, босалқы жерлер – 10 670 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Алға ауылдық округінде 1 елді мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей. Ол орта есеппен 6 айға созылады: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін. Ең ыстық ай шілде, орташа айлық ауа температурасы 25,2о. Шілдеде және тамызда белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45о.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестер үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аккумуляр таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аплювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Алға ауылдық округінде (жеке ауласында) 441 бас ірі қара, 673 бас ұсақ мал, 281 бас жылқы, 126 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 19 605,6 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $441 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 7\,938 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $673 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 2\,422,8 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $281 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 6\,069,6 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $126 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 3\,175,2 \text{ гектар}$.

$7\,938 \text{ га.} + 2\,422,8 \text{ га.} + 6\,069,6 \text{ га.} + 3\,175,2 \text{ га.} = 19\,605,6 \text{ гектар}$.

$19\,605,6 - 30,14 = 19\,575,46 \text{ гектар}$.

Алға елді мекенінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 30,14 га болса, қосымша 19 575,46 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Алға ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 1 409 бас, ұсақ мал 1 978 бас, жылқы 863 бас, түйе 228 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 10 145 га болса, қосымша 46 724,2 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,409 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 25\,362 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $1\,978 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 7\,120,8 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $863 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 18\,640,8 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $228 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 5\,745,6 \text{ гектар}$.

$25\,362 \text{ га.} + 7\,120,8 \text{ га.} + 18\,640,8 \text{ га.} + 5\,745,6 \text{ га.} = 56\,869,2 \text{ гектар}$.

$56\,869,2 - 10\,145 = 46\,724,2 \text{ га.}$

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Алғаауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 10 145 га құрайды.

Алға ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

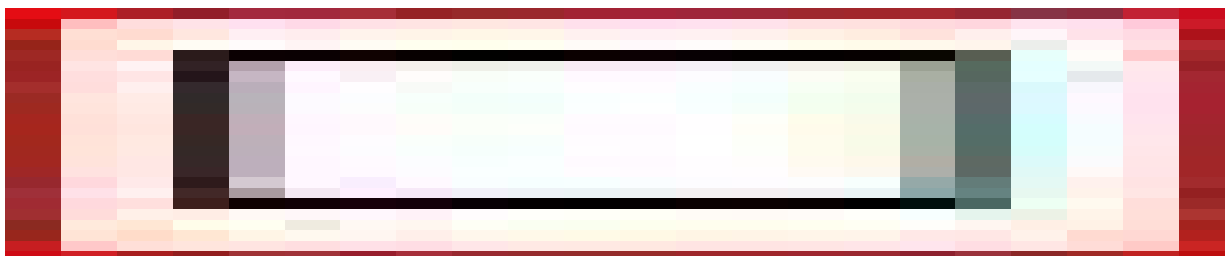
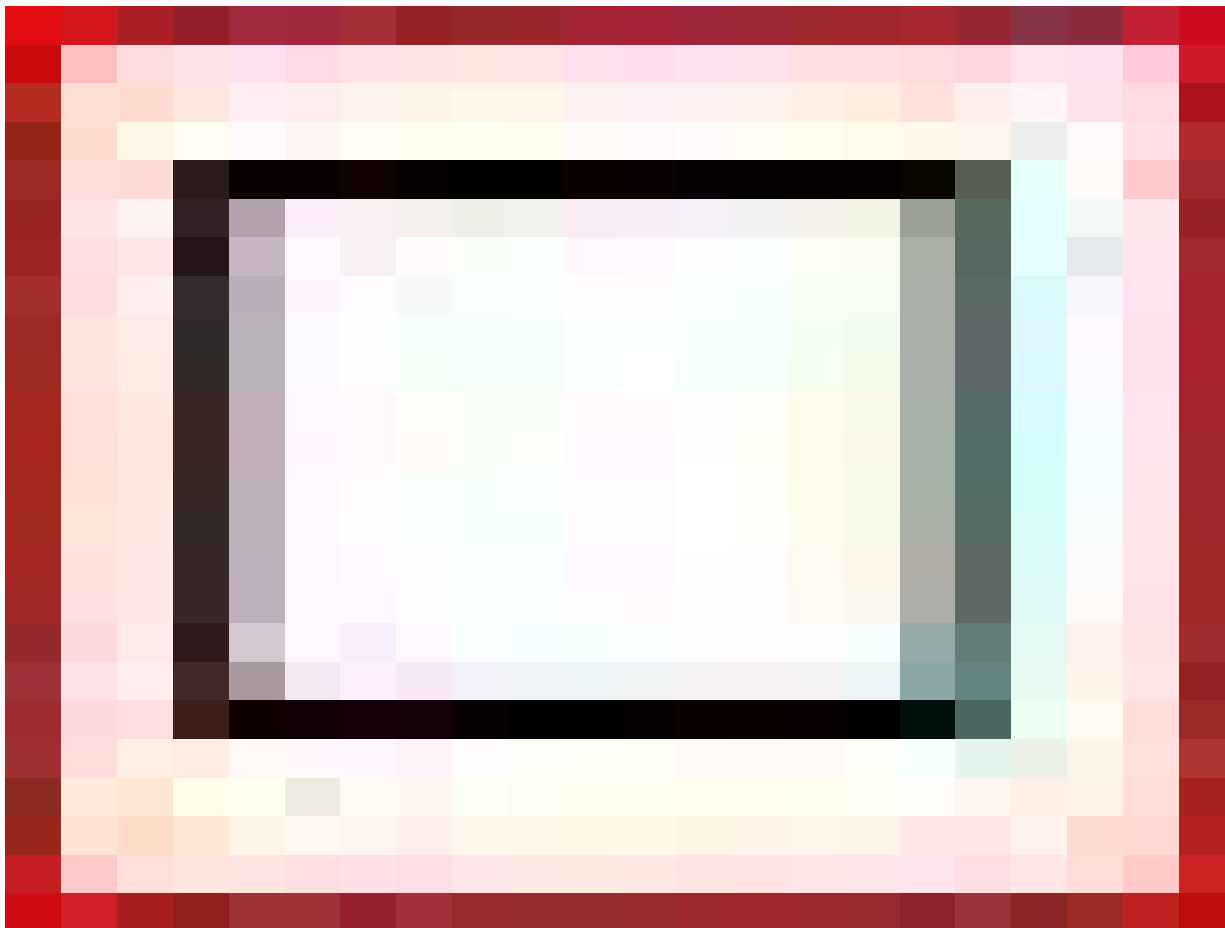
Алға ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Алға ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Алға ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Алға ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Алға ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Алға ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

Кесте 1

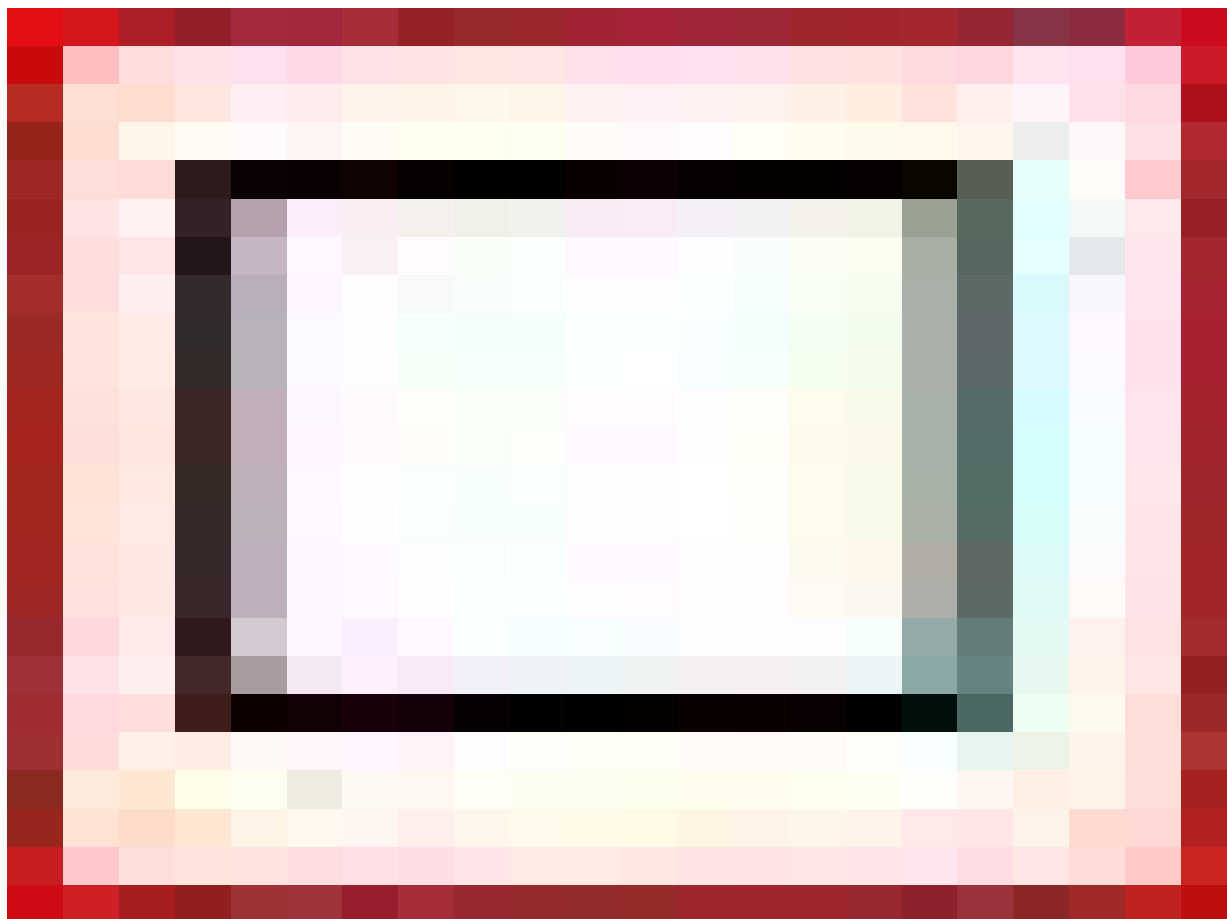
№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	Жетіспеушілікті қанағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы	МІҚ-607 бас Ұсақ мал – 1710 бас	30,14	25 426,8	-25 396,66	

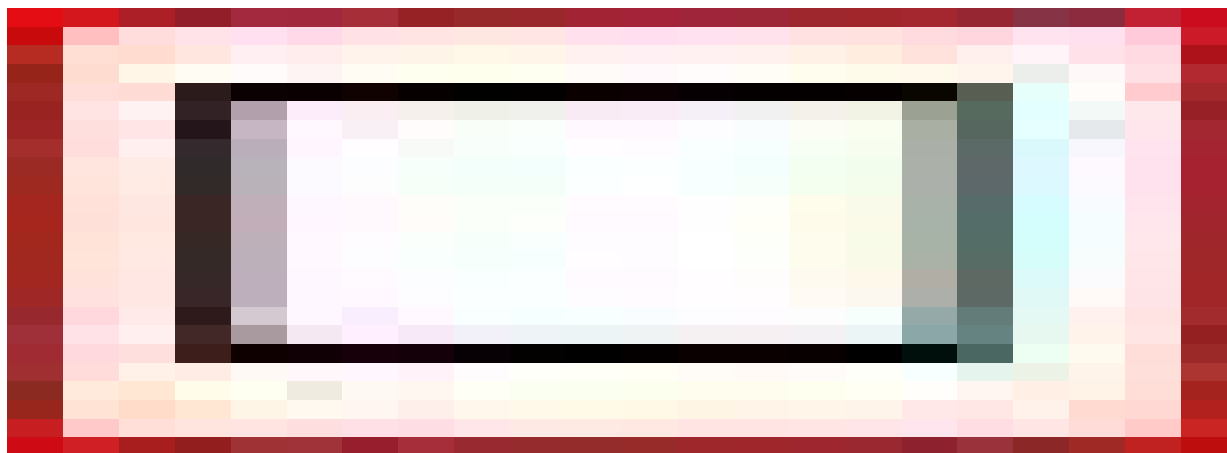
	ы жануарларын ың мал басы	Жылқы – 223 бас Түйе–140бас				Шалғайдағы жайылымдарғ а ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтары ның ауыл шаруашылығ ы жануарларын ың мал басы	МІҚ – 958бас Ұсақ мал – 2 602 бас Жылқы – 698бас Түйе –233 бас	13 780	47 559,6	-33779,6	Шалғайдағы жайылымдарғ а ауыстыру

Алға ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

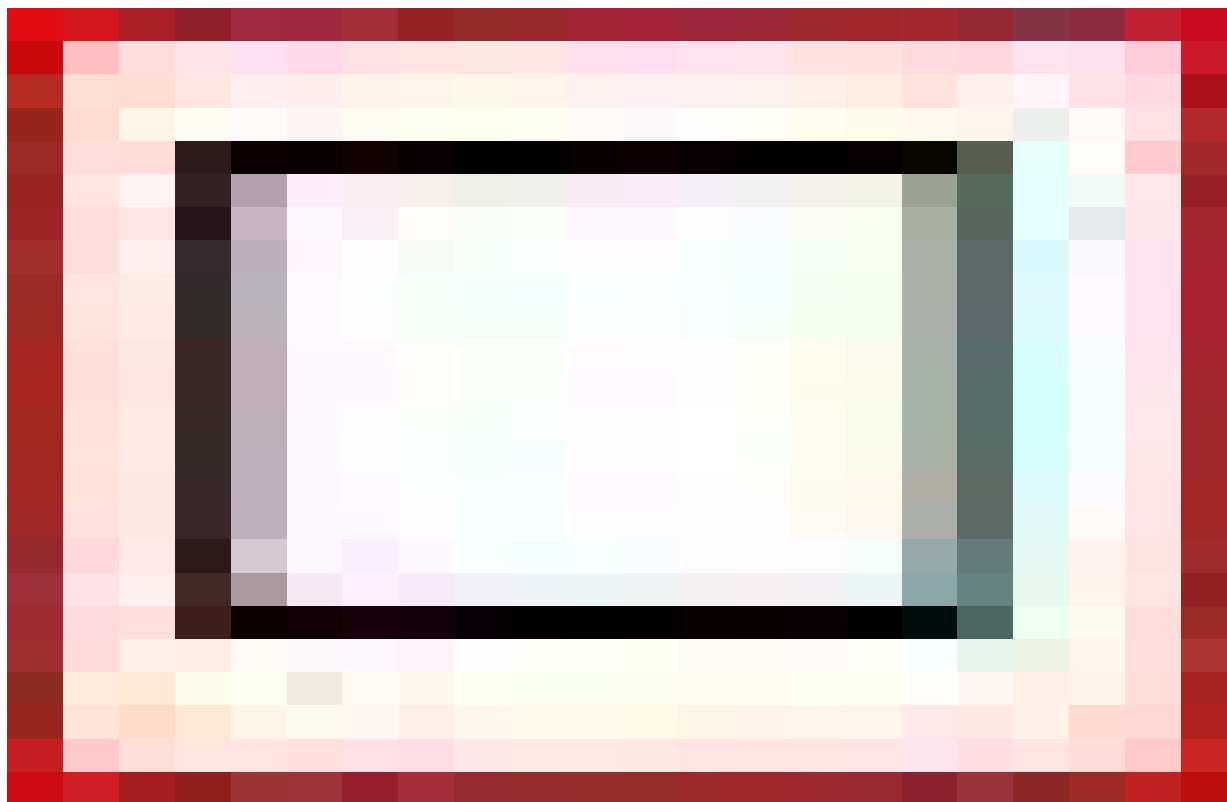
Алғаауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

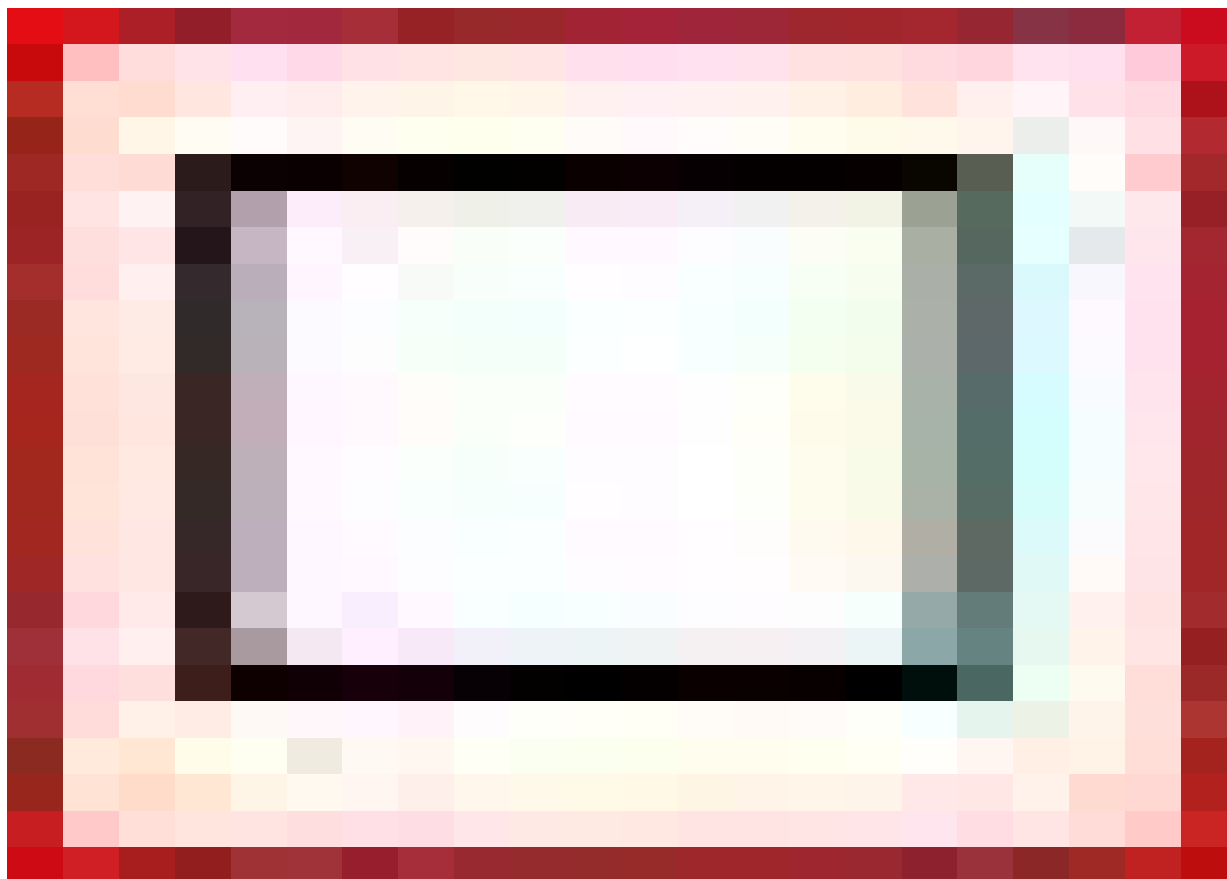

Алға ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
3-қосымша

**Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары
мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта**

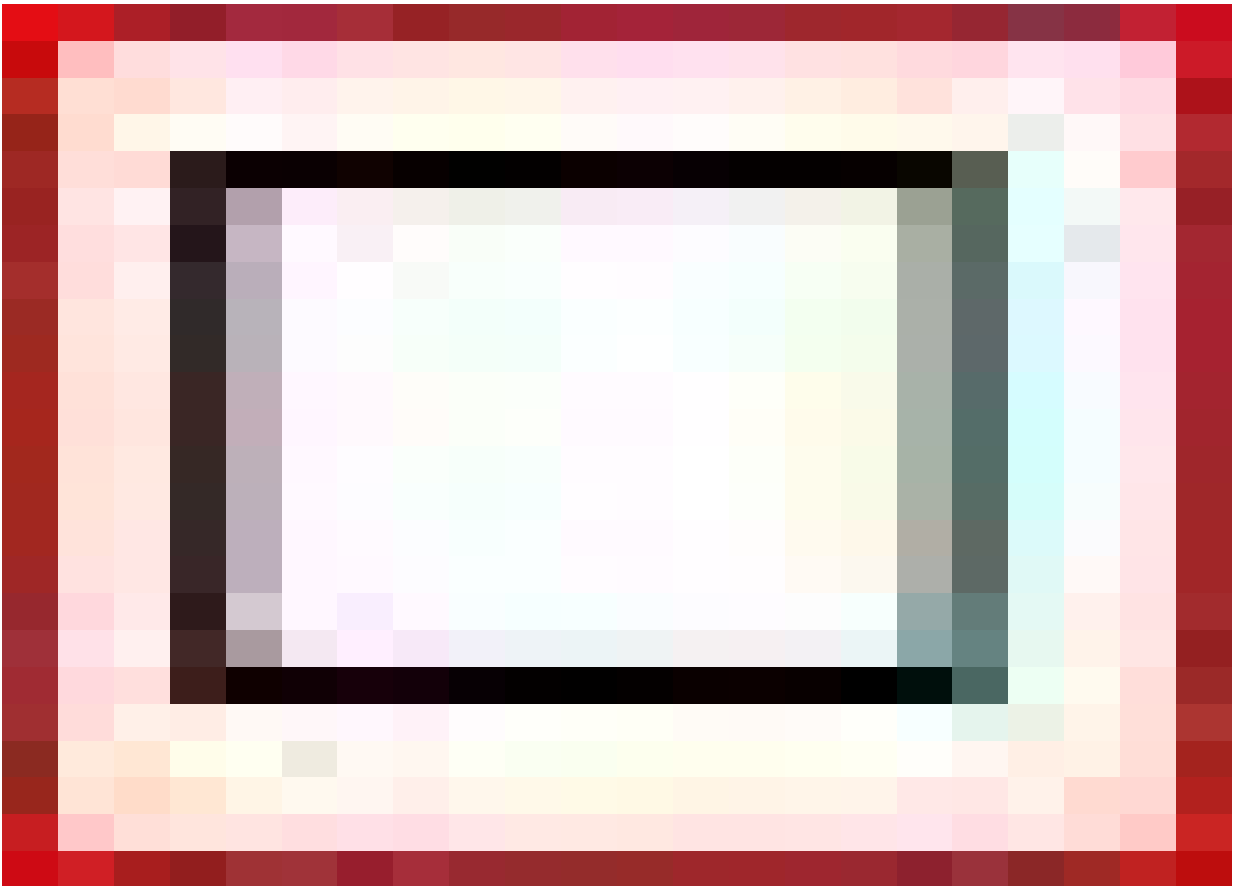
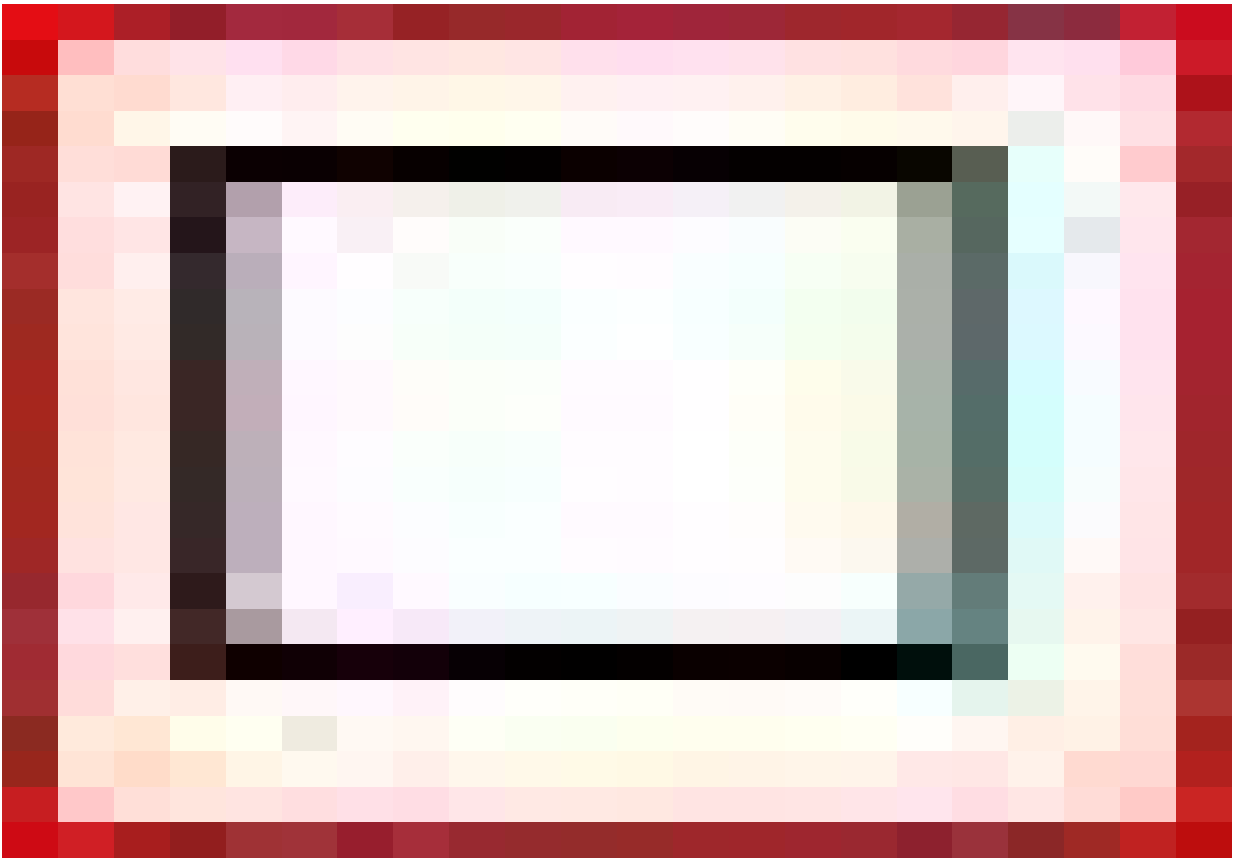

Алға ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

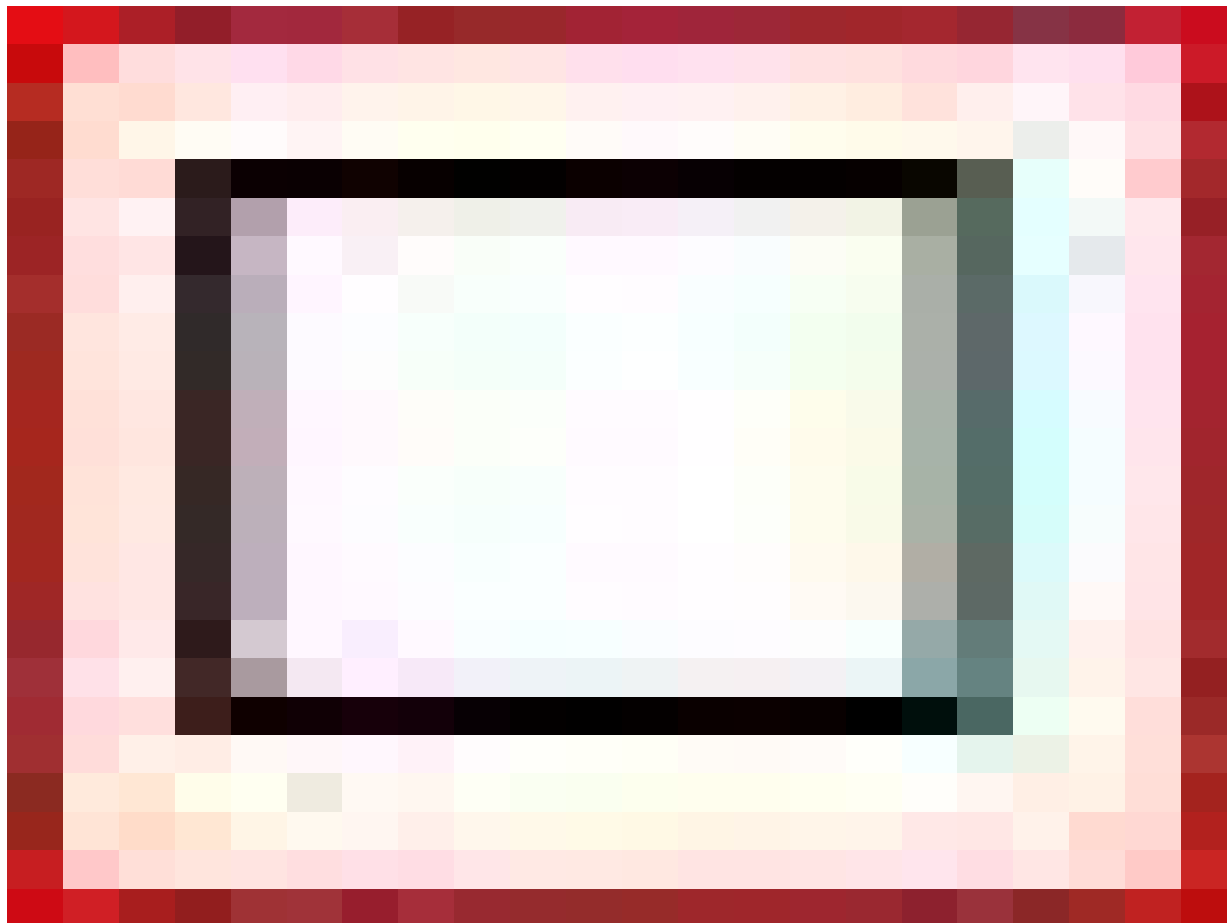
Алға ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 1,7 шақырым болатын "Алға-Егіз" каналы ағып өтеді.

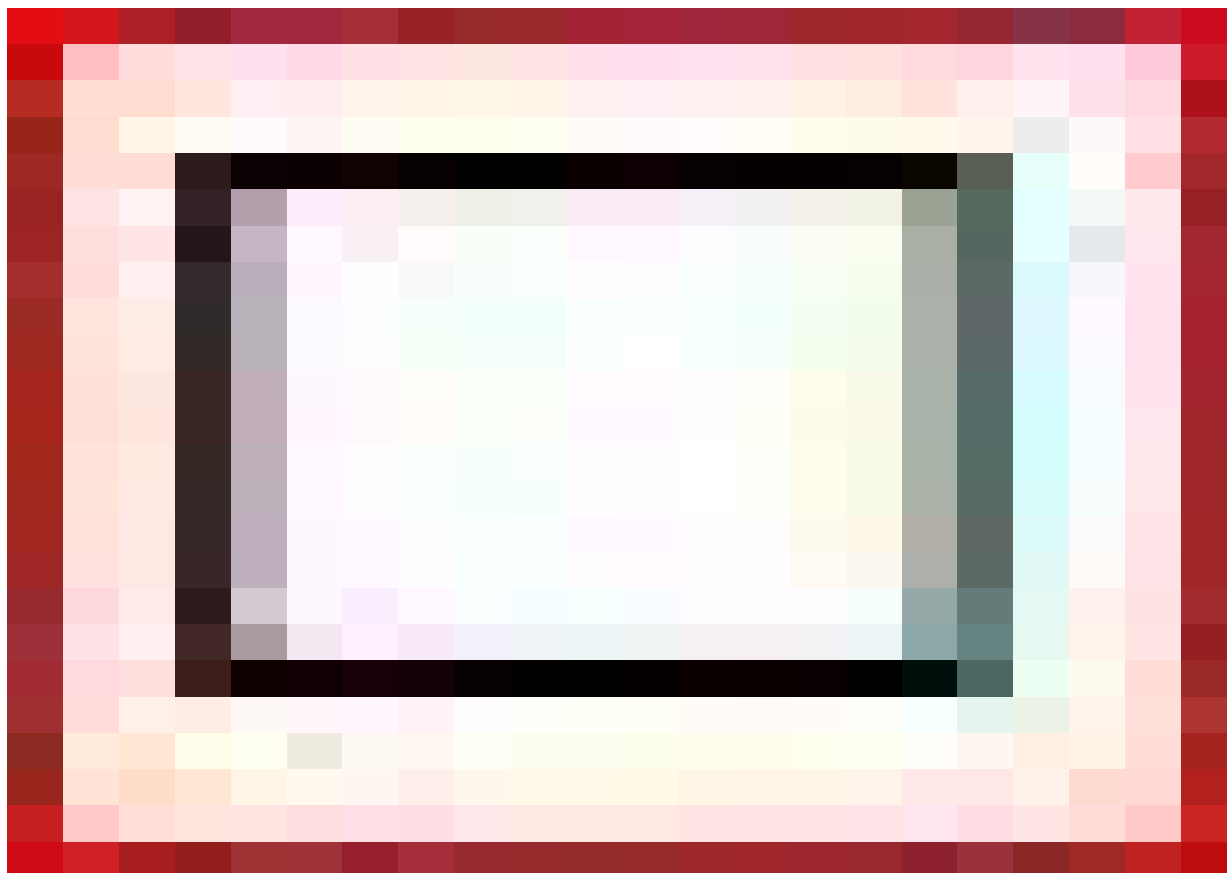
Алға ауылдық округі

Алға ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

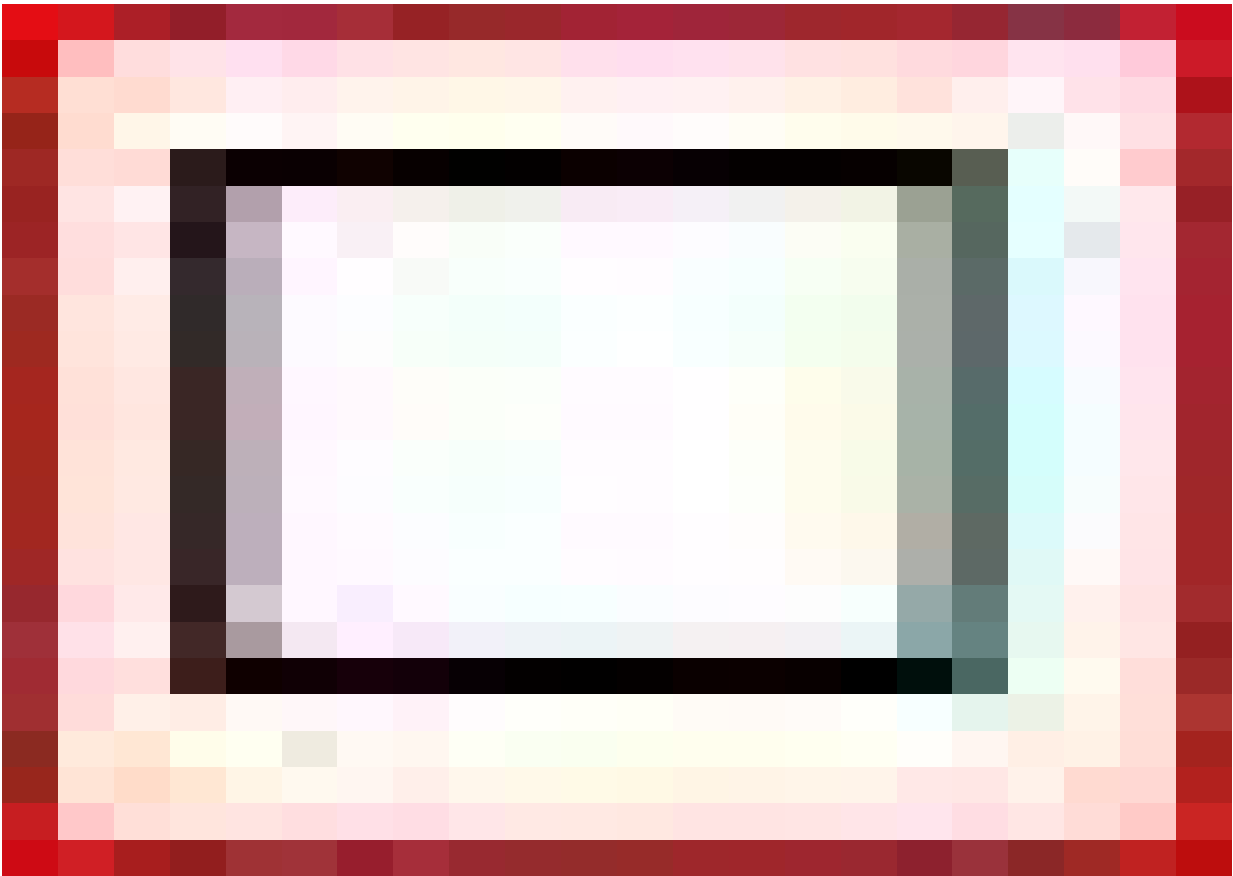
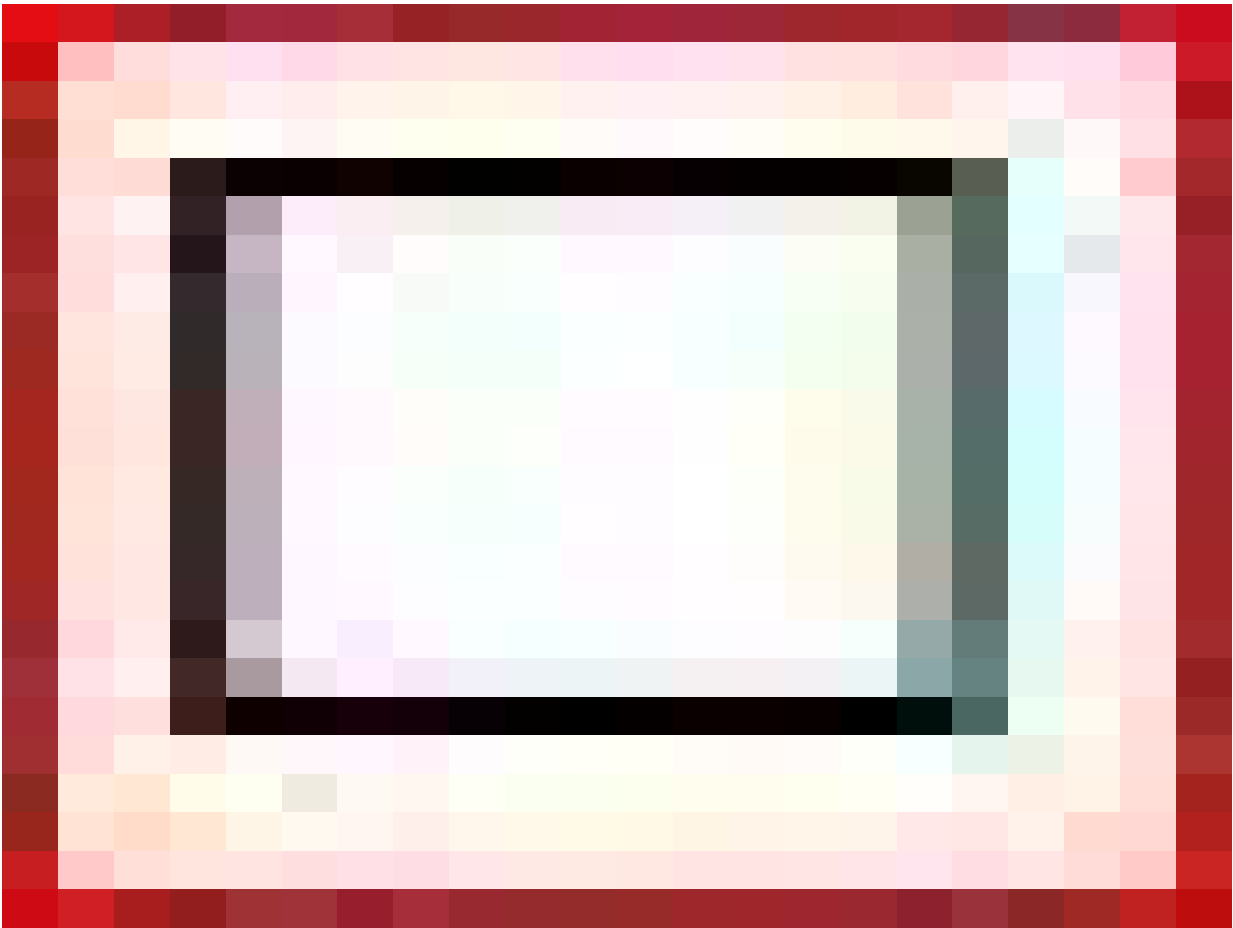
**Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы
жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны
берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы**

Алға ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Алға ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Алға ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

**Ауыл шаруашылығы жануарларын жаяудың және айдаудың маусымдық маршруттарын
белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі**

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
2	Алға ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне
4-қосымша

**Бақсай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару
және пайдалану жөніндегі жоспар**

Осы Бақсай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 нөмірмен тіркелген) сәйкес жасақталған.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Бақсайауылдық округі аумағының жалпы ауданы 235324 га, оның ішінде елді мекен жерлері –36 124 га, босалқы жерлер –115 845,5489 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Бақсай ауылдық округінде 4 ауылдық елді мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей болады. Ол орта есеппен 6 айға: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін созылады. Ең ыстық ай - шілде айы, орташа айлық ауа температурасы 25,2оС болып табылады. Шілде және тамыз айларында белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45оС дейін жетеді.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестері үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы басым түседі, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аққулар таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аллювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады,

көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады

2025 жылдың 1 қаңтарына Бақсай ауылдық округінде (жеке ауласында) 1 448 бас ірі қара, 3 571 бас ұсақ мал, 521 бас жылқы, 369 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 59 472 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,448 \text{ бас} \cdot 18 \text{ га./бас} = 26\,064 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $3\,571 \text{ бас} \cdot 3,6 \text{ га./бас} = 12\,855,6 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $521 \text{ бас} \cdot 21,6 \text{ га./бас} = 11\,253,6 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $369 \text{ бас} \cdot 25,2 \text{ га./бас} = 9\,298,8 \text{ гектар}$.

$26\,064 \text{ га.} + 12\,855,6 \text{ га.} + 11\,253,6 \text{ га.} + 9\,298,8 \text{ га.} = 59\,472 \text{ гектар}$.

$59\,472 - 35\,440 = 24\,032 \text{ гектар}$.

Бақсай елді мекенінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 35 440 га болса, қосымша 24 032 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Бақсай ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 2 110 бас, ұсақ мал 2 163 бас, жылқы 1 565 бас, түйе 788 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 71 588 га болса, 27 840,4 га қосымша жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $2\,110 \text{ бас} \cdot 18 \text{ га./бас} = 37\,980 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $2\,163 \text{ бас} \cdot 3,6 \text{ га./бас} = 7\,786,8 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $1\,565 \text{ бас} \cdot 21,6 \text{ га./бас} = 33\,804 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $788 \text{ бас} \cdot 25,2 \text{ га./бас} = 19\,857,6 \text{ гектар}$.

$37\,980 \text{ га.} + 7\,786,8 \text{ га.} + 33\,804 \text{ га.} + 19\,857,6 \text{ га.} = 99\,428,4 \text{ гектар}$.

$99\,428,4 - 71\,588 = 27\,840,4 \text{ гектар}$.

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Бақсай ауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 71 588 га құрайды.

Бақсай ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

Бақсай ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

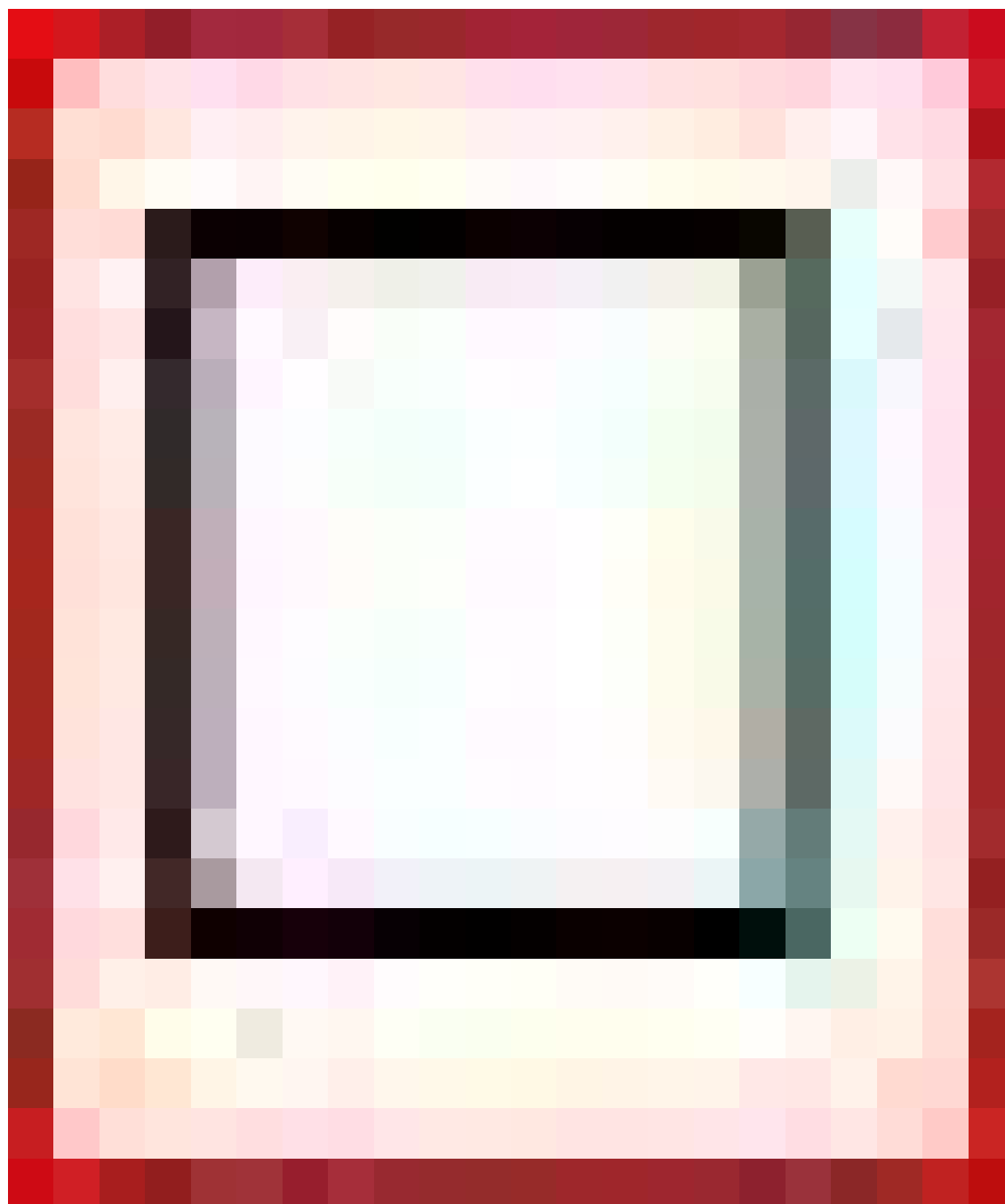
Бақсай ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен

қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Бақсай ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Бақсай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Бақсай ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (қартасы)

QR-код

Бақсай ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

Кесте 1

№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	Жетіспеушілік тіканағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ-1 448 бас Ұсақ мал – 3 571 бас Жылқы – 521 бас Түйе-369бас	35 440	59 472	-24 032	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 2 110 бас Ұсақ мал – 2 163 бас Жылқы – 1 565 бас Түйе – 788 бас	71 588	99 428,4	-27 840,4	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру

Бақсай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарына
2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

Бақсай ауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

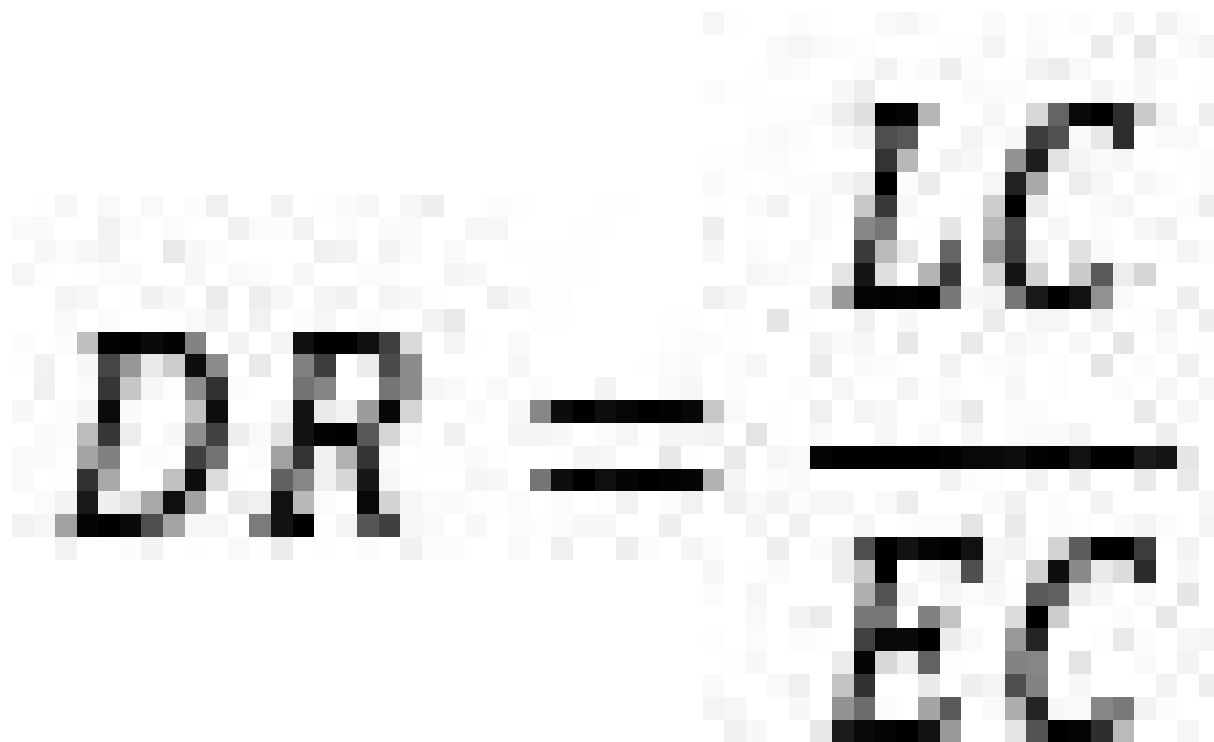
QR-КОД

$$ROI = \frac{NI}{IC} * 100\% = \frac{NI}{EC + LTL} * 100\%$$

Баксай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
3-қосымша

**Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары
мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта**

$$E_{\text{TA}} = E_{\text{TA}}$$

Бақсай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Бақсай ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 50 шақырым болатын "Ақсай" және 36 шақырым болатын "Нарын"сонымен қатар 80 шақырым болатын "Бақсай"суландыру каналдары ағып өтеді.

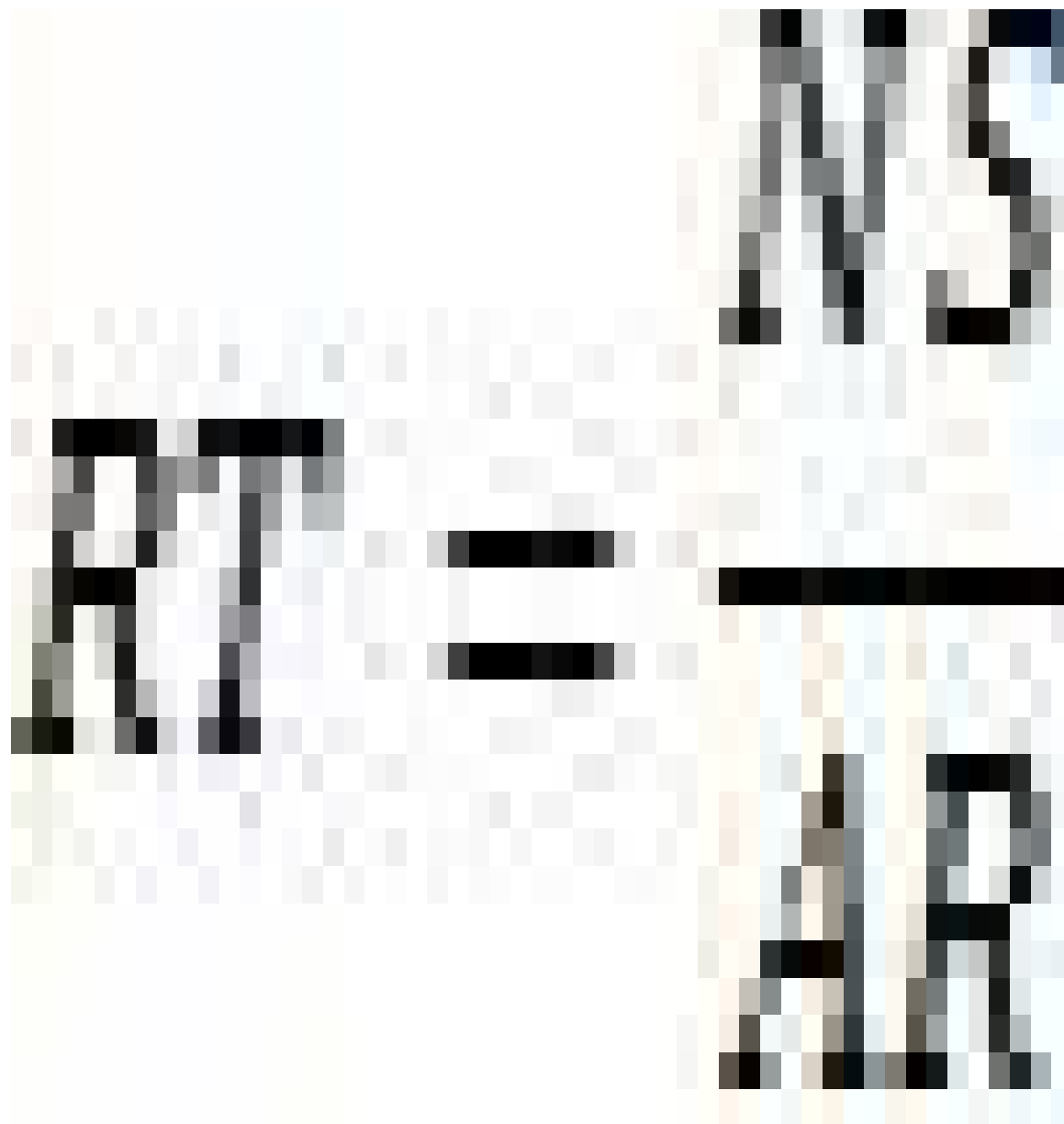
Бақсай ауылдық округі

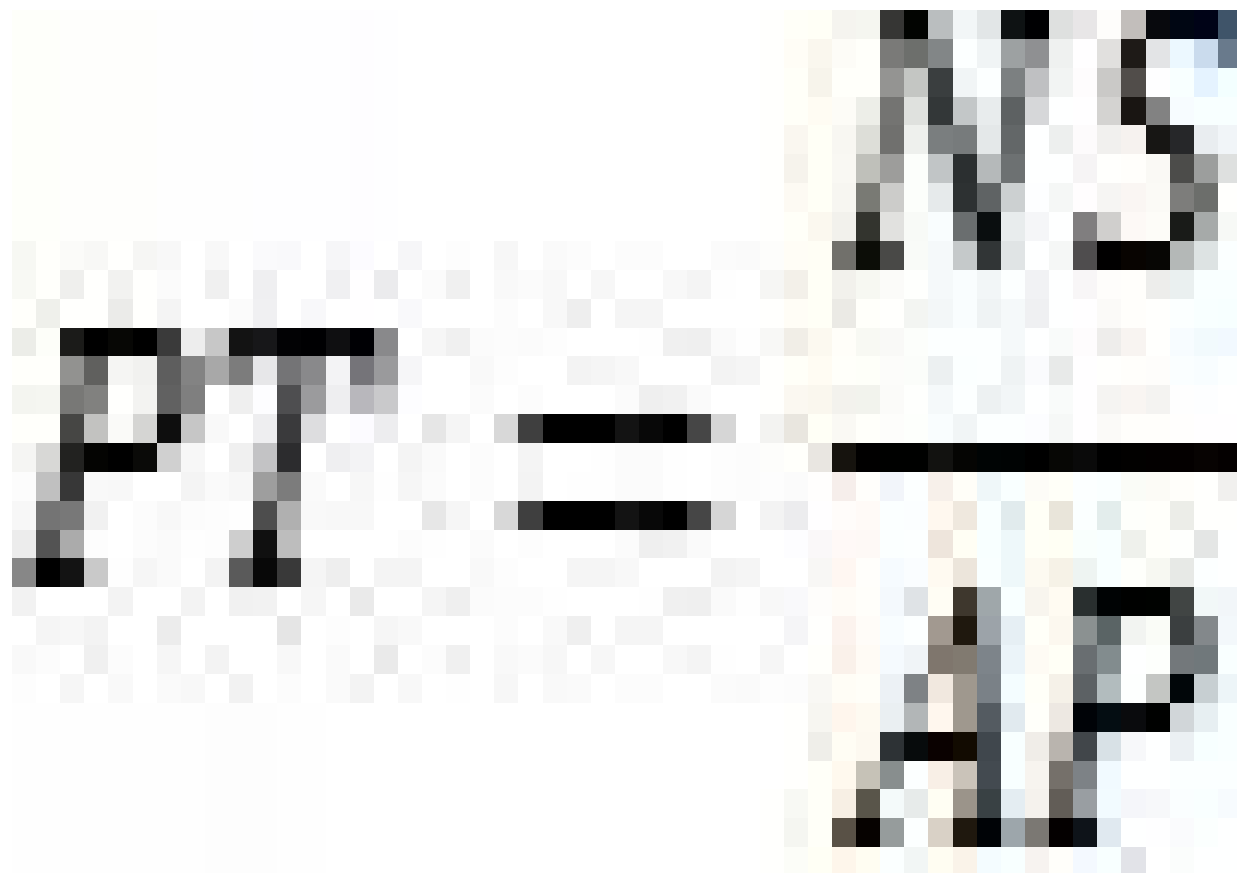
$$TIE = \frac{EBIT}{PP}$$

$$TIE = \frac{EBIT}{PP}$$

Бақсай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды

**Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы
жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны
берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы**

Бақсай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Бақсай ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

$$PBP = \frac{b}{\sum_{i=1}^n CP_i}$$

$$DPP = \frac{I_0}{\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}}$$

Бақсай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

**Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын
белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі**

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
2	Бақсай ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне 5-қосымша

Бейбарыс ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар

Осы Бейбарыс ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар)

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін –

жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Бейбарысауылдық округі аумағының жалпы ауданы 48 300 га, оның ішінде елді мекен жерлері –1 134 га, босалқы жерлер –10 964 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Бейбарыс ауылдық округінде 3 ауылдық елді мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей болады. Ол орта есеппен 6 айға: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін созылады. Ең ыстық ай - шілде айы, орташа айлық ауа температурасы 25,2оС болып табылады. Шілде және тамыз айларында белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45оС дейін жетеді.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестері үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы басым түседі, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аққулар таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аплювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Бейбарыс ауылдық округінде (жеке ауласында) 711 бас ірі қара, 1 329 бас ұсақ мал, 66 бас жылқы, 180 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 22 790 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $711 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 12\,798 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $1\,329 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 4\,784,4 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $66 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 1\,425,6 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $180 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 4\,536 \text{ гектар}$.

$12\,798 \text{ га.} + 4\,784,4 \text{ га.} + 1\,425,6 \text{ га.} + 4\,536 \text{ га.} = 23\,544 \text{ гектар}$.

$23\,544 - 754 = 22\,790 \text{ га}$.

Бейбарыс, Талдыкөл, Аққайың елді мекендерінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 754 га болса, қосымша 22 790 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Бейбарыс ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 323 бас, ұсақ мал 282 бас, жылқы 230 бас, түйе 164 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 9 261 га болса, қосымша 45 829,8 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,297 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 23\,346 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $340 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 1\,224 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $538 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 11\,620,8 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $750 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 18\,900 \text{ гектар}$.

$23\,346 \text{ га.} + 1\,224 \text{ га.} + 11\,620,8 \text{ га.} + 18\,900 \text{ га.} = 55\,090,8 \text{ гектар}$.

$55\,090,8 - 7\,710 = 45\,829,8 \text{ га}$.

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Бейбарысауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 9 261 га құрайды.

Бейбарыс ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

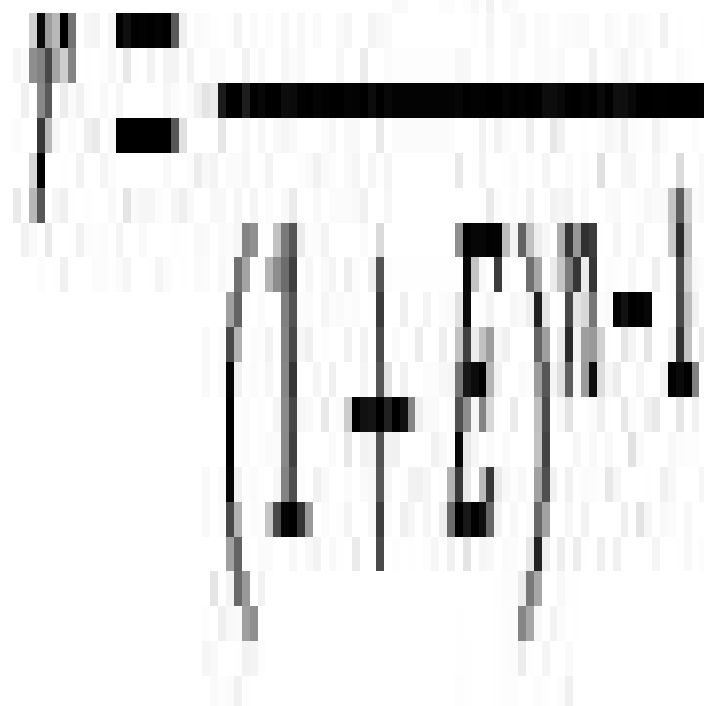
Бейбарыс ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Бейбарыс ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Бейбарыс ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Бейбарыс ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Бейбарыс ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (қартасы)

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^{t-1}} - I_0$$

Бейбарыс ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

Кесте 1

№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	Жетіспеушілік ті қанағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ–711 бас Ұсақ мал – 1329 бас Жылқы – 66 бас Түйе– 180 бас	754	23 544	-22 790	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 1 297 бас Ұсақ мал – 340 бас Жылқы – 538 бас Түйе – 750 бас	9 261	55 090,8	-45 829,8	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру

Бейбарыс ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарына 2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

Бейбарыс ауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^{t-1}}}{I_0}$$

Бейбарыс ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды

Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта

[illegible]

[illegible]

Бейбарыс ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Бейбарыс ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 30 шақырым болатын "Сары-Өзек" және 5 шақырым болатын "Күрсай" суландыру каналдары ағып өтеді.

Бейбарыс ауылдық округі

[illegible][illegible]

Бейбарыс ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы

[illegible]

[illegible]

Бейбарыс ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Бейбарыс ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

[illegible]

[illegible]

Бейбарыс ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
1		1	2	3	4
2	Бейбарыс ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне
6-қосымша

Есбол ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар

Осы Есбол ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Есбол ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 398744 гектар, оның ішінде елді мекен жерлері – 8 091 гектар, босалқы жерлер – 301 703 гектар.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Есбол ауылдық округінде 3 ауылдық елді мекен (Ортақшыл, Есбол, Еңбекшіл) бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей. Ол орта есеппен 6 айға созылады: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін. Ең ыстық ай шілде, орташа айлық ауа температурасы 25,2о. Шілдеде және тамызда белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45о.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестер үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы

кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аккумулятар таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аллювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Есбол ауылдық округінде (жеке ауласында) 1 409 бас ірі қара, 3 616 бас ұсақ мал, 286 бас жылқы, 80 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 38 653,2 га қосымша жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,409 \text{ бас} \cdot 18 \text{ га./бас} = 25\,362 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $3\,616 \text{ бас} \cdot 3,6 \text{ га./бас} = 13\,017,6 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $286 \text{ бас} \cdot 21,6 \text{ га./бас} = 6\,177,6 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $80 \text{ бас} \cdot 25,2 \text{ га./бас} = 2\,016 \text{ гектар}$.

$25\,362 \text{ га.} + 13\,017,6 \text{ га.} + 6\,177,6 \text{ га.} + 2\,016 \text{ га.} = 46\,573,2 \text{ гектар}$.

$46\,573,2 - 7\,920 = 38\,653,2 \text{ га.}$

Ортақшыл, Есбол, Еңбекшіл елді мекендерінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 7 920 га болса, қосымша 38 653,2 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарында Есбол ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 1 013 бас, ұсақ мал 1 425 бас, жылқы 1 275 бас, түйе 342 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 52 310 га болса, қосымша 7 212,4 га қосымша жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін $-1\ 013\text{бас} * 18\text{га./бас} = 18\ 234$ гектар.

Ұсақ мал үшін $-1\ 425\text{бас} * 3,6\text{га./бас} = 5\ 130$ гектар.

Жылқы үшін $-1\ 275\text{бас} * 21,6\text{га./бас} = 27\ 540$ гектар.

Түйе үшін $-342\text{бас} * 25,2\text{га./бас} = 8\ 618,4$ гектар.

$18\ 234\text{га.} + 5\ 130\text{га.} + 27\ 540\text{га.} + 8\ 618,4\text{га.} = 59\ 522,4$ гектар.

$59\ 522,4 - 52\ 310 = 7\ 212,4$ га.

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Есбол ауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 52 310 га құрайды.

Есбол ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

Есбол ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Есбол ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен камтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Есбол ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Есбол ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

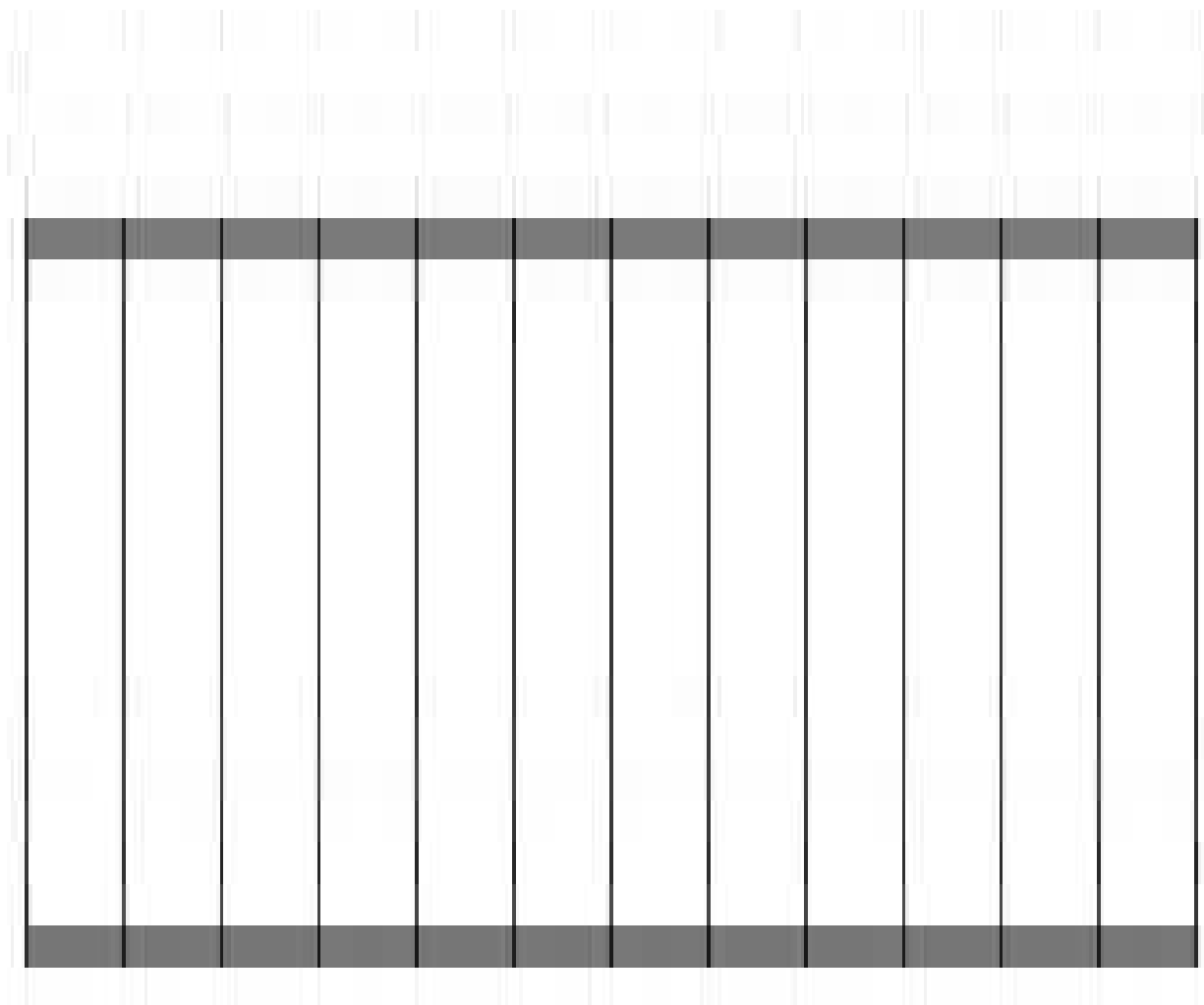
Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Есбол ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	Жетіспеушілік ті қанағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ– 1 409 бас Ұсақ мал – 3 616 бас Жылқы – 286 бас Түйе– 80 бас	7 920	46 573,2	- 38 653,2	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру
2	Шаруа және фермер кожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 762 бас Ұсақ мал – 1 841 бас Жылқы – 574 бас Түйе – 200 бас	52 310	59 522,4	-7 212,4	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру

Есбол ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

Есбол ауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Есбол ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану

Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

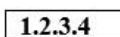
Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

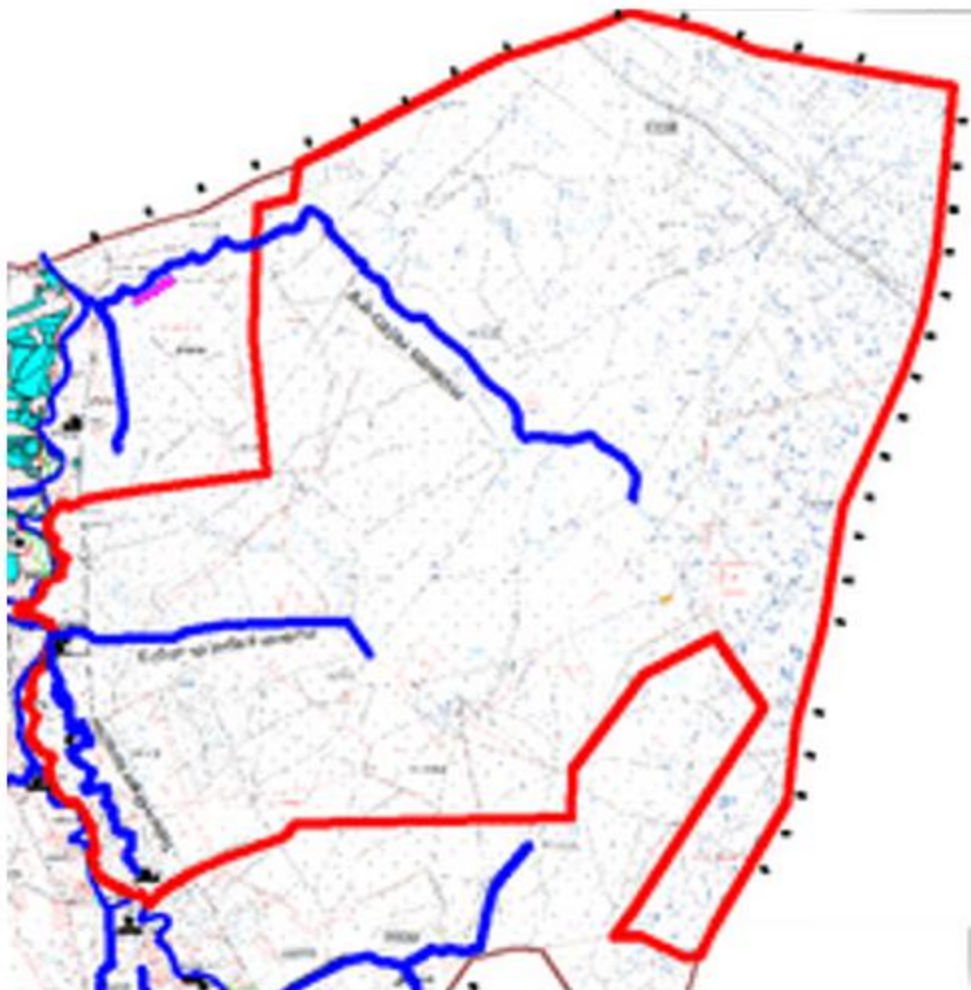
Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Есбол ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Есбол ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 34 шақырым болатын "Ай-Сары" және 32 шақырым болатын "Терең-Өзек" суландыру каналдары ағып өтеді.

Есбол ауылдық округі

Шартты белгілері:

Елді мекендер

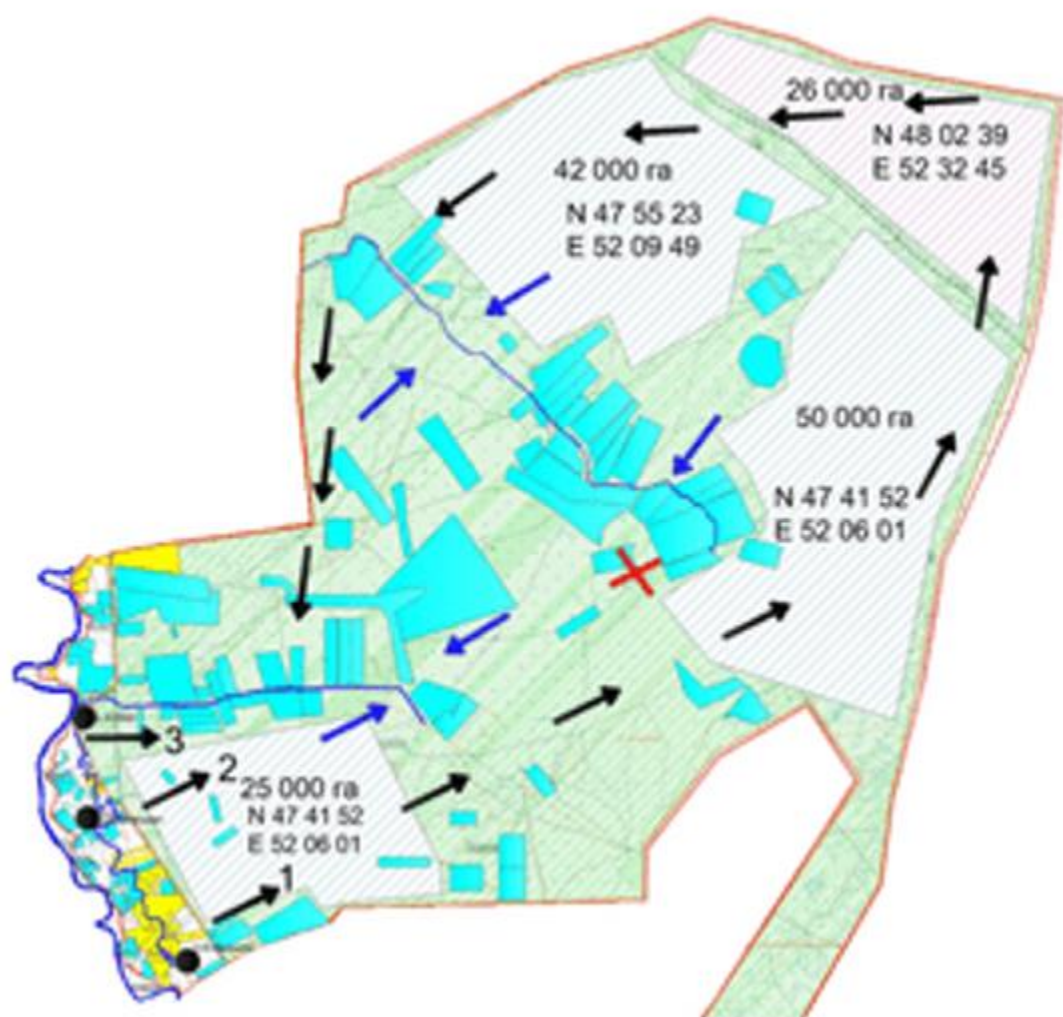
Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Ауыл шекарасы

Есбол ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

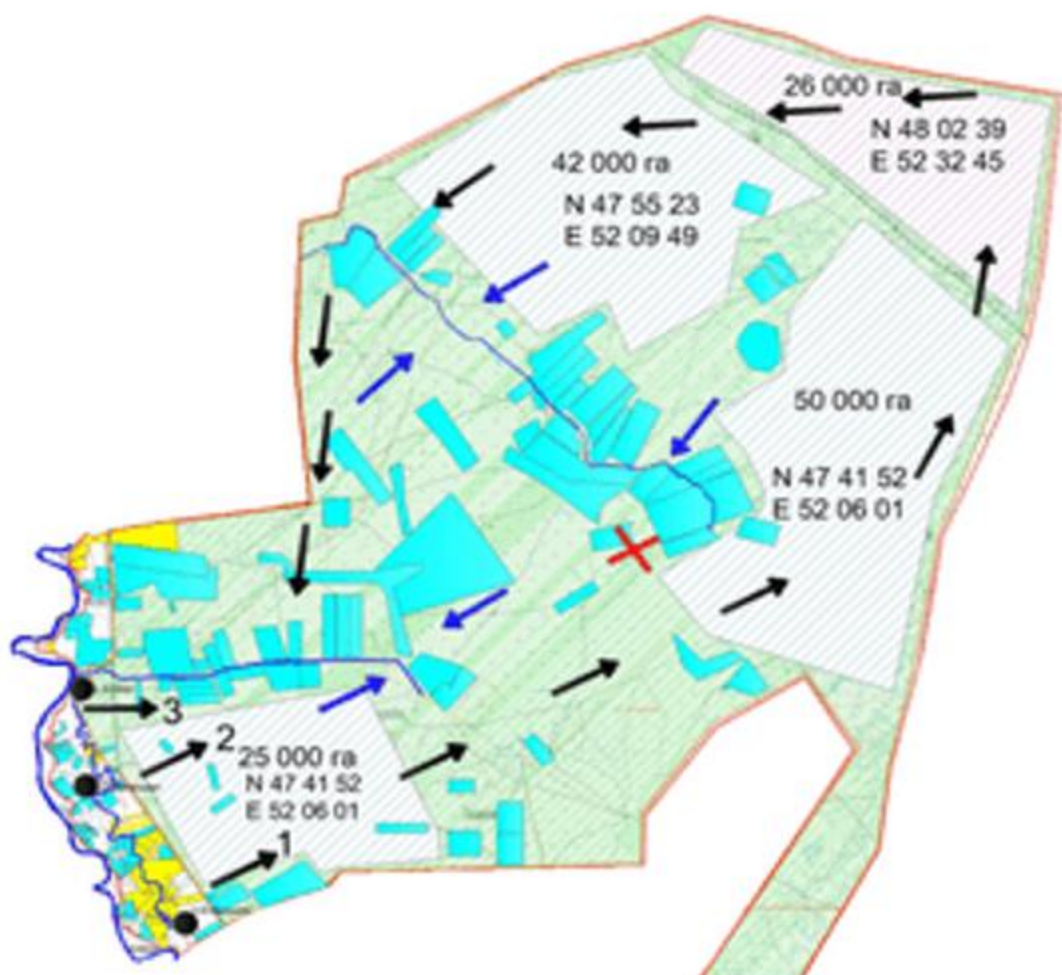
Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Есбол ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

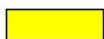
Есбол ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Есбол ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
1	Ауылдық округтің атауы				
2	Есбол ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым көктемгі	25 маусым мен 24 тамыз жазғы	25 тамыздан 24 қазанға күзгі	демалыс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне
7-қосымша

Жалғансай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар

Осы Жалғансай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар)

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін –

жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Жалғансайауылдық округі аумағының жалпы ауданы 13300 га, оның ішінде елді мекен жерлері –1650 га, босалқы жерлер –3 816,004 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Жалғансай ауылдық округінде 1 ауылдық елді мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей болады. Ол орта есеппен 6 айға: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін созылады. Ең ыстық ай - шілде айы, орташа айлық ауа температурасы 25,2оС болып табылады. Шілде және тамыз айларында белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45оС дейін жетеді.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестері үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы басым түседі, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аққулар таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аплювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Жалғансай ауылдық округінде (жеке ауласында) 507 бас ірі қара, 745 бас ұсақ мал, 58 бас жылқы, түйе 7 бас бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 13 237,2 га га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $507 \text{ гол.} \cdot 18 \text{ га./бас} = 9\,126 \text{ гектар.}$

Ұсақ мал үшін – $745 \text{ гол.} \cdot 3,6 \text{ га./бас} = 2\,682 \text{ гектар.}$

Жылқы үшін – $58 \text{ гол.} \cdot 21,6 \text{ га./бас} = 1\,252,8 \text{ гектар.}$

Түйе үшін – $7 \text{ гол.} \cdot 25,2 \text{ га./бас} = 176,4 \text{ гектар.}$

$9\,126 \text{ га.} + 2\,682 \text{ га.} + 1\,252,8 \text{ га.} + 176,4 \text{ га.} = 13\,237,2 \text{ га.}$

$13\,237,2 - 1479 = 11\,758,2 \text{ г.}$

Жалғансай елді мекенінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 1479 га болса, қосымша 11 758,2 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Жалғансай ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 103 бас, ұсақ мал 377 бас, жылқы 67 бас, түйе 60 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 5576 га болса, қосымша 594,4 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $103 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 1\,854 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $377 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 1\,357,2 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $67 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 1\,447,2 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $60 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 1\,512 \text{ гектар}$.

$1\,854 \text{ га.} + 1\,357,2 \text{ га.} + 1\,447,2 \text{ га.} + 1\,512 \text{ га.} = 6\,170,4 \text{ га.}$

$6\,170,4 - 5576 = 594,4 \text{ гектар}$.

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Жалғансай ауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 5576 га құрайды.

Жалғансай ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

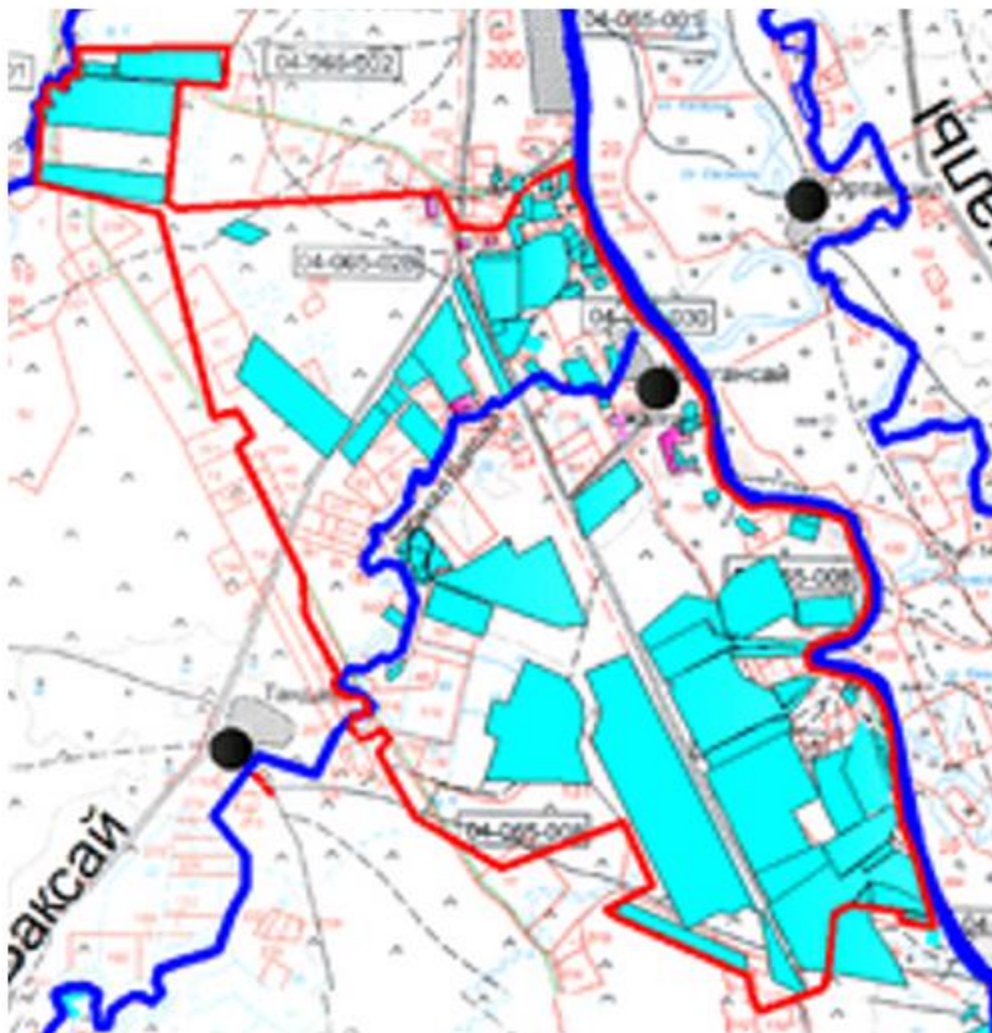
Жалғансай ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Жалғансай ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Жалғансай ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Жалғансай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Жалғансай ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілері:

Ауылдық округтің шекарасы

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлердің жайлымдары

Жалғансай ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

Кесте 1

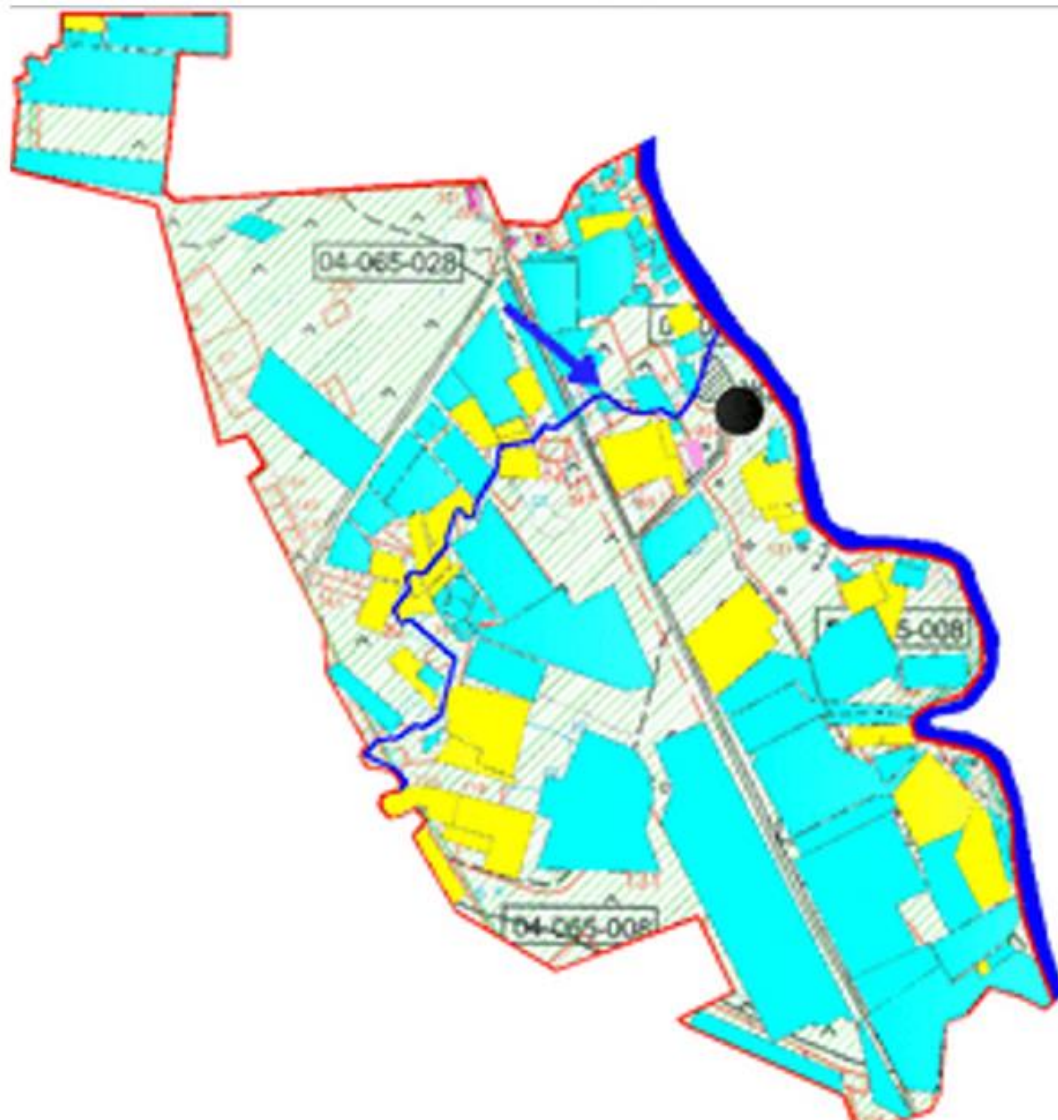
						Жетіспеушіліктің
						к т і

№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	қанағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 507 бас Ұсақ мал – 745 бас Жылқы – 58 бас Түйе – 7 бас	1479	13 237,2	-11 758,2	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 103 бас Ұсақ мал – 377 бас Жылқы – 67 бас Түйе – 60 бас	5576	6 170,4	-594,4	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру

Жалғансай ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарына
2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

Жалғансай ауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Жалғансай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану

Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

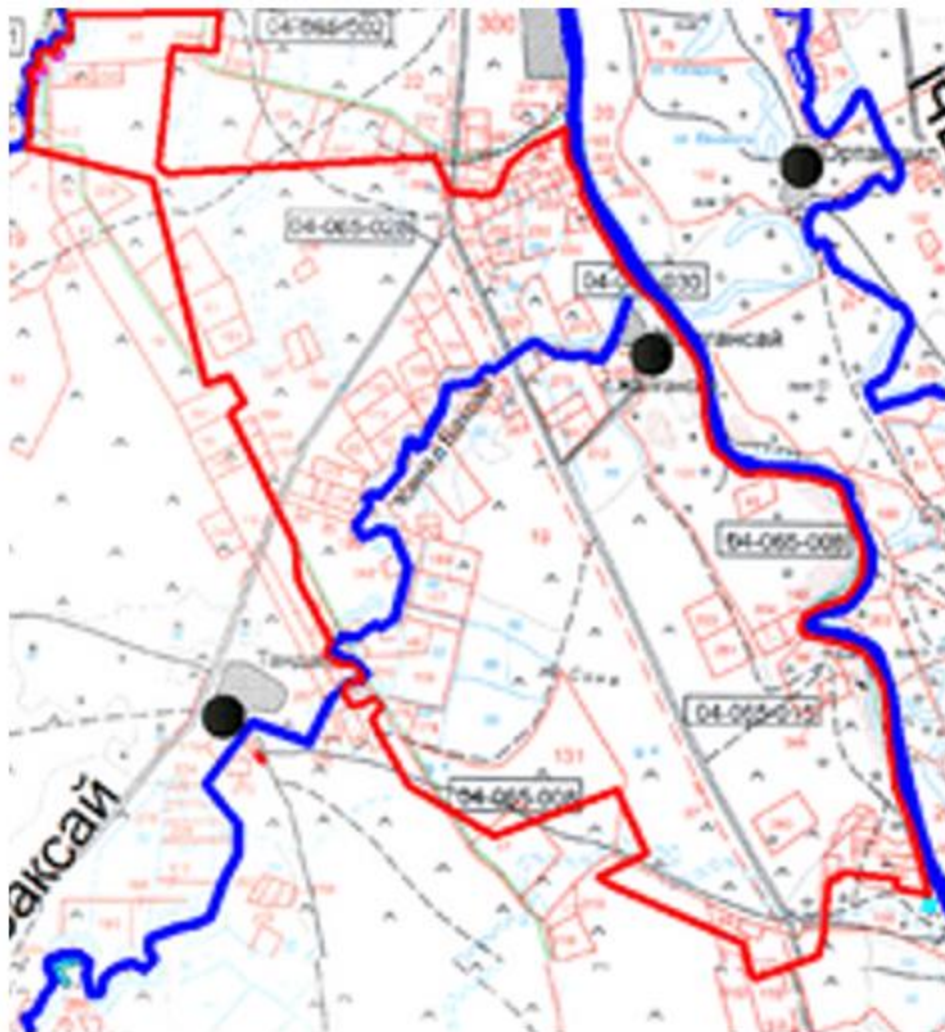
Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Жалғансай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Жалғансай ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 13 шақырым болатын "Бақсай" суландыру каналы ағып өтеді.

Жалғансай ауылдық округі

Шартты белгілері:

Елді мекендер

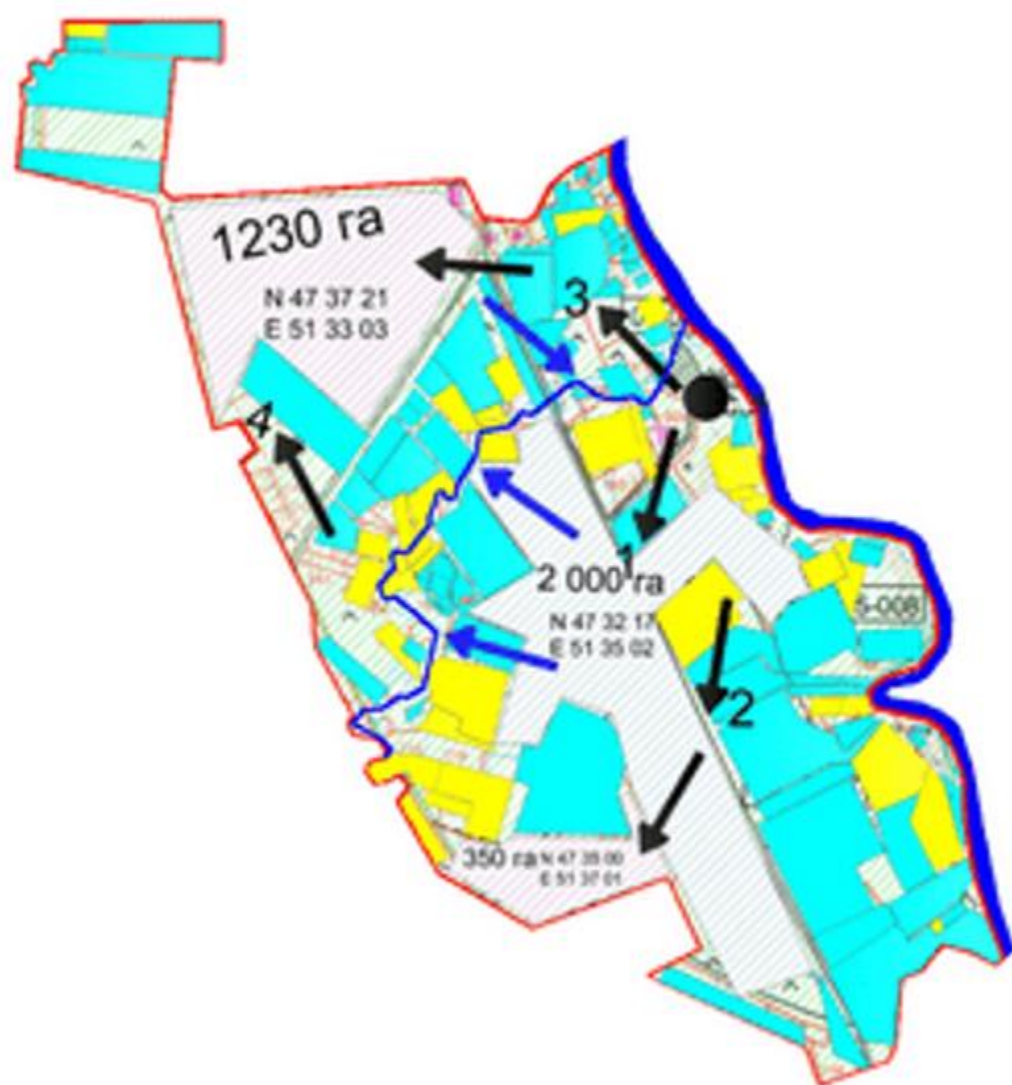
Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Ауыл шекарасы

Жалғансай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

**Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы
жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны
берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы**

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

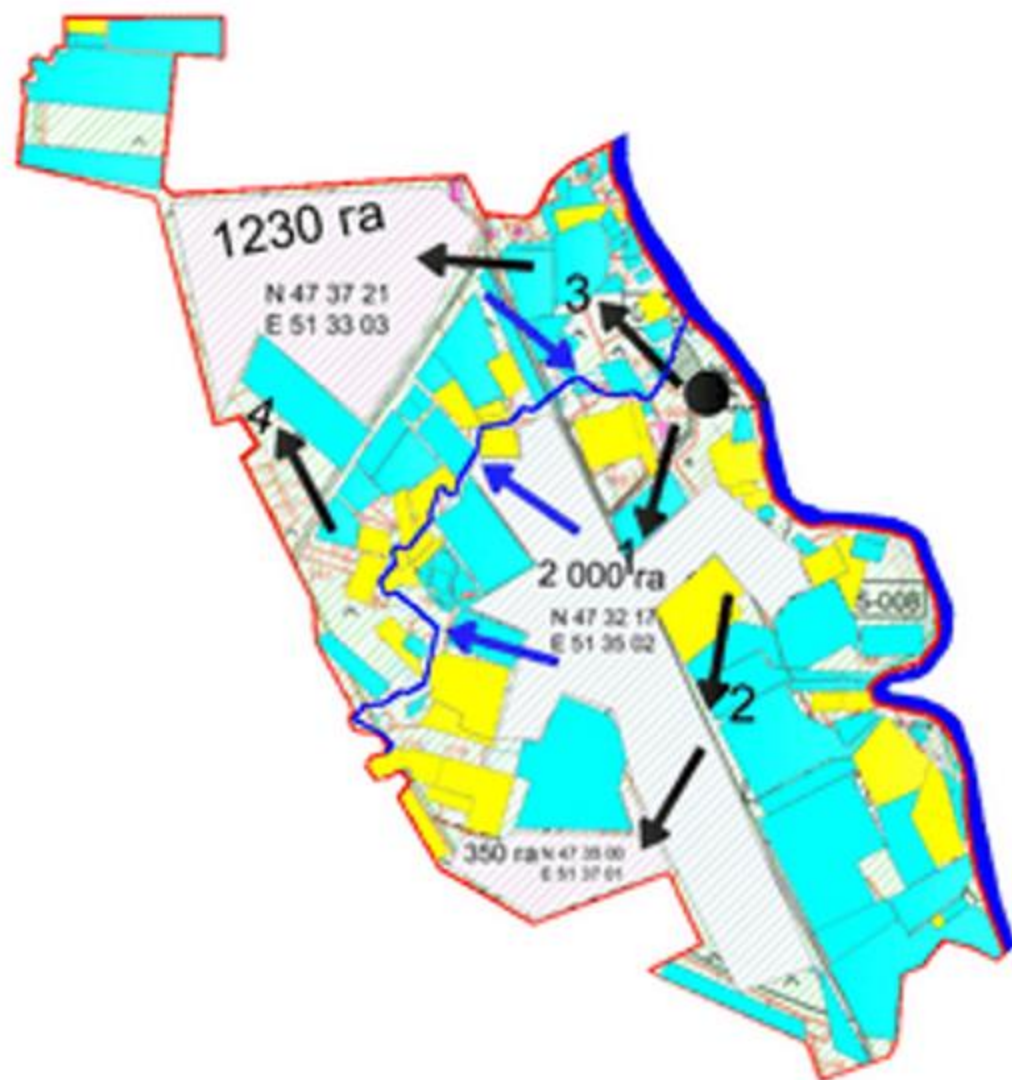
Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Жалғансай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Жалғансай ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Жалғансай ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
2	Жалғансай ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне
8-қосымша

Сарайшық ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар

Осы Сарайшық ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Сарайшықауылдық округі аумағының жалпы ауданы 64949 га, оның ішінде елді мекен жерлері –530 га, босалқы жерлер –39 338 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Сарайшық ауылдық округінде 2 ауылдық елді мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей. Ол орта есеппен 6 айға созылады: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін. Ең ыстық ай шілде, орташа айлық ауа температурасы 25,2о. Шілдеде және тамызда белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45о.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестер үлкен үлес қосады. Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аққулар таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аплювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Сарайшық ауылдық округінде (жеке ауласында) 675 бас ірі қара, 2 441 бас ұсақ мал, 90 бас жылқы, 25 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 23 295,6 га га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $675 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 12\,150 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $2\,441 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 8\,787,6 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $90 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 1\,728 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $25 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 630 \text{ гектар}$.

$12\,150 \text{ га.} + 8\,787,6 \text{ га.} + 1\,728 \text{ га.} + 630 \text{ га.} = 23\,295,6 \text{ гектар}$.

$23\,295,6 - 146 = 23\,149,6 \text{ гектар}$.

Сарайшық елді мекенінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 146 га болса, қосымша 23 149,6 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Сарайшық ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 890 бас, ұсақ мал 678 бас, жылқы 641 бас, түйе 452 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 15 280 га болса, қосымша 28 416,8 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $890 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 16\,020 \text{ гектар}$.

Ұсақ мал үшін – $678 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 2\,440,8 \text{ гектар}$.

Жылқы үшін – $641 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 13\,845,6 \text{ гектар}$.

Түйе үшін – $452 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 11\,390,4 \text{ гектар}$.

$16\,020 \text{ га.} + 2\,440,8 \text{ га.} + 13\,845,6 \text{ га.} + 11\,390,4 \text{ га.} = 43\,696,8 \text{ гектар}$.

$43\,696,8 - 15\,280 = 28\,416,8 \text{ гектар}$.

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Сарайшықауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 15 280 га құрайды.

Сарайшық ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

Сарайшық ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Сарайшық ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Сарайшықауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Сарайшық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Сарайшық ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілері:

Ауылдық округтің шекарасы

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлердің жайлымдары

Сарайшық ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

Кесте 1

№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	Жетіспеушілік ті қанағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ–675 бас Ұсақ мал – 2441 бас Жылқы – 80 бас Түйе– 25 бас	146	23 295,6	-23 149,6	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 890 бас Ұсақ мал – 678 бас Жылқы – 641 бас Түйе – 452 бас	15 280	43 696,8	-28 416,8	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру

Сарайшық ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарына 2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары Сарайшық ауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Сарайшық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
3-қосымша

Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Сарайшық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Сарайшық ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 27 шақырым болатын "Құрсай" суландыру каналы ағып өтеді.

Сарайшық ауылдық округі

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Ауыл шекарасы

Сарайшық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары
Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Сарайшық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Сарайшық ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Сарайшық ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
2	Сарайшық ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс

Аудандық мәслихаттың
2025 жылғы 21 қарашадағы
№ 238 шешіміне
9-қосымша

Махамбет ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар

Осы Махамбет ауылдық округі бойынша 2025-2029 жылдарға арналған Жайылымдарды басқару және пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 15090 тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізімінде № 11064 тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспар:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлы схемаларын;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы жоспардың 7-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графикті қамтиды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ауыл, ауылдық округ әкімдері және жайылым пайдаланушылардың қатысуымен қабылданды.

Махамбет ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 64949 га, оның ішінде елді мекен жерлері –5 270га, босалқы жерлер –1 584 га.

Әкімшілік-аумақтық бөлінісі бойынша Махамбет ауылдық округінде 2 ауылдық елді мекен бар.

Ауданның климаты күрт континентальды, өте құрғақшыл, жазы ыстық және қысы орташа суық.

Жаз ұзақ, ыстық, күнгей болады. Ол орта есеппен 6 айға: сәуір айының ортасынан қазан айының ортасына дейін созылады. Ең ыстық ай - шілде айы, орташа айлық ауа температурасы 25,2оС болып табылады. Шілде және тамыз айларында белгіленген температуралардың абсолюттік максимумы - + 45оС дейін жетеді.

Қыс өте ұзақ емес – 3-4 айға жуық, өте тұрақты аязды ауа райымен, шуақ күндері көп, жиі қатты жел болады. Ең салқын ай қаңтар болып табылады.

Климаттың күрт континентальды белгілерін қалыптастыруға осы аумаққа тән циркуляциялық процестері үлкен үлес қосады.Қыста мұнда Сібір антициклонының батыс сілемінің шеткері орналасқан. Бұл шығыс және оңтүстік-шығыс бағыттағы желдердің басым болуымен түсіндіріледі. Жылдың жылы мезгілінде - Ирандық термиялық депрессияның солтүстік-батыс перифериясы басым түседі, сондықтан солтүстік-батыс және батыс бағыттарындағы жел басым болып отыр.

Аудан аумағы Каспий маңы ойпатының орталық бөлігі шегінде шөл-дала климаттық аймағында орналасқан. Ауыл аумағының қазіргі геоморфологиялық бейнесі геологиялық даму тарихымен тығыз байланысты және Каспий теңізінің тез ауытқуы кезінде неогендік кезеңде қалыптасқан аллювиальды-теңіз эрозионды-аккумулятивті террасаның үстіңгі қабатымен және осы жерден кейінгі Жайық өзенінің ежелгі атырауының пайда болуымен анықталады.

Өсімдік жамылғысы үшін ксерофильді жартылай шөптер үстемдігі тән, олар біркелкі, кесілген өсімдік жамылғысын құрайды.

Жайық өзенінің алқабында шалғынды-батпақты топырақтарда – аққулар таралған. Жазықтың батысы, шалғынды-батпақты топырақтардағы өзен алаптары бойынша өсімдіктер құрақ, шаңды-жусанды ажрек, түйнекөлең типтерінен тұрады.

Табиғи өсімдіктер шөлді, шалғынды, батпақты және орман өсімдіктерімен сипатталады.

Топырақ түзілу жағдайларының алуан түрлілігі салдарынан аудан аумағындағы топырақ жамылғысы алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Шөлді аймақ қоңыр топырағы бар солтүстік шөлді аймақтарға және сұр-қоңыр топырағы бар оңтүстік шөлді аймаққа бөлінеді. Топырақ жайылым ретінде пайдаланылады, суаруда ошақты егіншілік дамыған.

Ауданда аймақтық топырақтардан басқа ұрықсыз сорлар мен сортаңдар, құмдар мен гидроморфтық топырақтардың (шалғынды-қызғылт, шалғынды-қоңыр, шалғынды және лиманды-аплювиальды-шалғынды және шалғынды-батпақты) айтарлықтай алаңдары бар.

Аймақтың топырақтары аз өнімді жайылымдар ретінде пайдаланылады. Гидроморфты топырақ құнды жайылымдар мен шабындық жерлер болып табылады, көкөніс-бақша дақылдары мен тары өсірілетін суармалы егіншілік үшін пайдаланылады.

2025 жылдың 1 қаңтарына Махамбет ауылдық округінде (жеке ауласында) 1 315 бас ірі қара, 4 272 бас ұсақ мал, 243 бас жылқы, 131 түйе бар.

Мал басына түсетін жүктеме нормасын МІҚ - 18 га/бас., ұсақ мал- 3,6 га/бас, жылқы – 21,6 га/бас, түйе-25,2 га/бас деп алсақ, жергілікті халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 43 279,2 га га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $1\,315 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 23\,670 \text{ га.}$

Ұсақ мал үшін – $4\,272 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 15\,379,2 \text{ га.}$

Жылқы үшін – $243 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 5\,248,8 \text{ га.}$

Түйе үшін – $131 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 3\,301,2 \text{ га.}$

$23\,670 \text{ га.} + 15\,379,2 \text{ га.} + 5\,248,8 \text{ га.} + 3\,301,2 \text{ га.} = 47\,599,2 \text{ га.}$

$47\,599,2 - 4\,320 = 43\,279,2 \text{ га.}$

Махамбет елді мекенінің аумағы шегіндегі жайылымдар алаңы – 4320 болса, қосымша 43 279,2 га жайылым қажет.

2025 жылдың 1 қаңтарына Махамбет ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермерлік қожалықтарындағы мал басы: ірі қара мал 872 бас, ұсақ мал 279 бас, жылқы 1 080 бас, түйе 145 бас құрайды.

ЖШС-нің, шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін қолда бар жайылымдық алқаптары 1 115 га болса, қосымша 42 567,4 га жайылым қажет.

Есебі:

МІҚ үшін – $872 \text{ бас} * 18 \text{ га./бас} = 15\,696 \text{ га.}$

Ұсақ мал үшін – $279 \text{ бас} * 3,6 \text{ га./бас} = 1\,004,4 \text{ га.}$

Жылқы үшін – $1\,080 \text{ бас} * 21,6 \text{ га./бас} = 23\,328 \text{ га.}$

Түйе үшін – $145 \text{ бас} * 25,2 \text{ га./бас} = 3\,654 \text{ га.}$

$15\,696 \text{ га.} + 1\,004,4 \text{ га.} + 23\,328 \text{ га.} + 3\,654 \text{ га.} = 43\,682,4 \text{ га.}$

$43\,682,4 - 1\,115 = 42\,567,4 \text{ га.}$

Махамбет ауданының жер балансының мәліметтеріне сәйкес, Махамбетауылдық округі аумағындағы барлық ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жер пайдалануындағы жайылым алаңы 1 115 га құрайды.

Махамбет ауылдық округінің аумағында 1 (бір) мал қорымы бар.

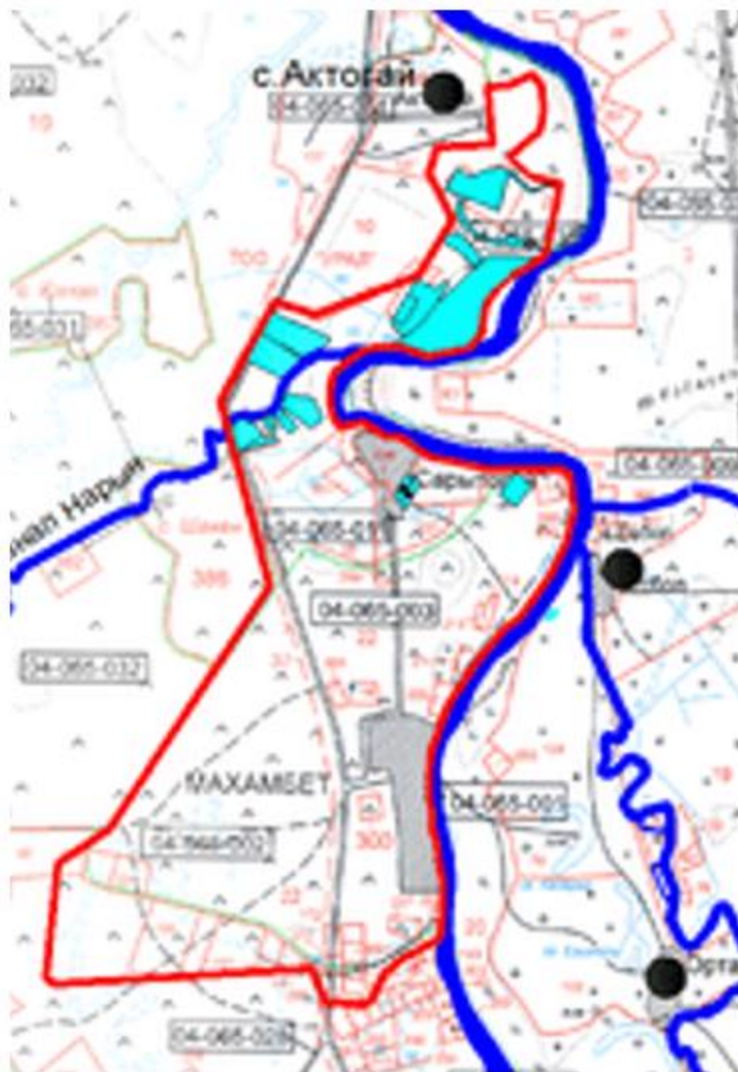
Махамбет ауылдық округінің аумағында аридтік жайылымдар жоқ.

Махамбет ауылдық округінде мал айдауға арналған сервитуттар орнатылмаған.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы 3-тармағына сәйкес, ауыл шегінде жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жергілікті халықтың жеке ауласындағы және Махамбет ауылдық округінің шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарлары осы жоспарға 5-қосымшаға сәйкес шалғайдағы жайылымдарға ауыстырылады.

Махамбет ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Махамбет ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілері:

Ауылдық округтің шекарасы

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлердің жайлымдары

Махамбет ауылдық округінің жеке және заңды тұлғаларының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу туралы мәліметтер

--	--	--	--	--	--	--

№	Атауы	Мал саны	Жайылымдардың болуы, га	Қажеттілік, га	Жетіспеушілік (-)/артығы(+), га	Жетіспеушілік ті қанағаттандыру
1	Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ–1 315 бас Ұсақ мал – 4 272 бас Жылқы – 243 бас Түйе–131 бас	4 320	47 599,2	-43 279,2	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру
2	Шаруа және фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы жануарларының мал басы	МІҚ – 872 бас Ұсақ мал – 279 бас Жылқы – 1 080 бас Түйе –145 бас	1 115	43 682,4	-42 567,4	Шалғайдағы жайылымдарға ауыстыру

Махамбет ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
2-қосымша

Жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

Махамбетауылдық округі үшін қолайлы жайылым айналымдарының схемасы

Шартты белгілері:

- Елді мекендер
- Егістік жерлер
- Табиғи жайылымдар
- Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер
- Жер учаскелердің шекаралары

Махамбет ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
3-қосымша

Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген карта

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

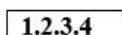
Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары
Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Махамбет ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Махамбет ауылдық округінің аумағы арқылы ұзындығы 27 шақырым болатын "Нарын" суландыру каналы ағып өтеді.

Махамбет ауылдық округі

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Ауыл шекарасы

Махамбет ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
5-қосымша

Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Махамбет ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
6-қосымша

Махамбет ауылдық округі маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілері:

Елді мекендер

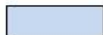
Егістік жерлер

Табиғи жайылымдар

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суаратын орындар және басқа да көздер

Жер учаскелердің шекаралары

Ауыл шекарасы

Маусымдық жайылымдардың ішкі шекаралары

Ерекше қорғалатын табиғи аумақ

Көктемгі және жазғы уақытта пайданылатын жайылымдар

Күзгі және қысқы уақытта пайданылатын жайылымдар

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

1.2.3.4

Жайылым айналымының №

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю мен жылжытудың маусымдық маршруттары

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруттары

Махамбет ауылдық округі
бойынша 2025-2029 жылдарға
арналған Жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі жоспарына
7-қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі

№	Ауылдық округтің атауы	Өрістердің нөмірлері			
		1	2	3	4
2	Махамбет ауылдық округі	25 сәуір мен 24 маусым аралығында бір реттік мал	25 маусым мен 24 тамыз аралығында бір реттік мал	25 тамыздан 24 қазанға дейін бір реттік мал	демалыстан өріс